

Hol volt, hol nem volt

„Mesés” tanévnyitó a katolikus iskolában

Fotó: Nagy Tibor

Torokszorítóan megható, de ugyanakkor látványos nyitőünnepséget tartották a marosvásárhelyi II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Teológiai Líceumban, amely továbbra is a Bolyai Farkas Elméleti Líceumhoz tartozik. Zöld nyakkendő diákok és szülők népes tábora lepte el az udvarát az iskolának, amelynek osztályszerkezete az idén először lett teljes, de amelynek önálló létét sötét, rosszindulatú erők továbbra is akadályozzák.

Bodolai Gyöngyi

A Rákóczi-induló dallamára a kicsik formálta virágkapun át vonultak be az osztályok, immár minden évfolyam, az előkészítőtől a XII. osztályig. Az emelvényen az épület tulajdonosát, az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítványt Vizi Zakariás elnök, kolozsvári plébános és Balla Árpád alelnök, szászrégeni plébános képviselte. Mellettük Péter Arthur Maros-Küküllő kerületi esperes, a marosvásárhelyi Keresztelő Szent János-plébánia új plébánosa, Tuzson Attila, az új és Balla Imre volt iskolalelkész, Kovács Mihály-Levente, a megyei tanács alelnöke, valamint Tamási Zsolt-József, a tagozat vezetője, Hajdú Zoltán iskolaigazgató és Jakab Irma Tünde igazgatóhelyettes foglalt helyet.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
idejében
megújítani
előfizetését!
Ha előfizet,
biztosan
kézhez kapja,
FÉLÁRON!

Huszártoborzó és emlékezés Makfalván

A múlt hét végén érdekes és értékes esemény zajlott a Kis-Küküllő mentén: első alkalommal rendeztek huszártoborzót és emlékeztek az 1848–49-es forradalomban elesett egyik nemzetőrre.

4.

Mente fesztivál másodszor

Az idén az eső tette kellemetlenebbé szeptember 2. és 4. között a második alkalommal megszervezett Mente fesztivál első napját, azonban ez nem tántorította el a szervezőket a rendezvény megtartásától. A megnyitőünnepség a felfalui kultúrotthonban volt, ahová nemcsak a helybeliek, támogatók jöttek el, hanem a környékbeli településekről is voltak vendégek.

5.

A három Ughy csodálatos időutazása

Érdekes, különleges képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön délután a marosvásárhelyi Bernády Házban. Egyrészt, mert családi tárlatról van szó, ugyanis a kiállítók, Ughy István és fia, Miklós, valamint unokaöccse, Levente vonultatták fel alkotásaikat.

10.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

20% kedvezményben részesülnek a gyermekek
antireflexes lencse rendelése esetén.

Aktuális

A Nagy Utazás krónikása

Kaáli Nagy Botond

E vezércikkrovat címevel látszólagos, de nem valós ellentétben egy fél évezreddel ezelőtti történetről lesz szó. Egy olyan történetről, amelynek köszönhetően tartunk most ott, ahol, egy utazásnak, amelynek következtében szó szerint kinyílt a világ. E cikk megírásának napján, épp 500 évvel ezelőtt tért vissza a Victoria nevű vitorlás a spanyolországi Sanlucar de Barrameda kikötőjébe, miután – az emberiség történelmében először – megkerülte a Földet. Fernao de Magalhaes – ismertebb nevén Magellán – portugál, ám a spanyolok szolgálatában álló kapitány öt hajóból álló flottájának egyetlen vitorlása volt, amely egy fantasztikusan izgalmas – zendülésekben, viharokban, balesetekben, kivégzésekben, békekötésekben, szerződésben, majd skorbutban és útkeresésekben sem szűkölködő, három évig tartó tengeri utazást követően szerencsésen visszaért Spanyolországba úgy, hogy útközben az összes gyakorlott tengerészét, navigátorát, kormányosát elvesztette. A Fülöp-szigeteken maga Magellán is életét veszítette a bennszülöttekkel vívott csatában, a rozant, két árbócat is elvesztett hajót Juan Sebastian Elcano baszk kapitány navigálta haza, szinte csodával határos módon. Hihetetlen volt ez az utazás. Az expedíció a Fűszer-szigetekre (ma Maluku-szigetek, Indonézia) nyugati irányban vezető tengeri átjárót kereste (és találta meg a később Magellánról elnevezett szorosban, Dél-Amerika legdélibb csücskénél), onnan hajóztak tovább nyugat felé –

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER

7., szerda
A Nap kel
6 óra 49 perckor,
lenyugszik
19 óra 51 perckor.
Az év 250. napja,
hátravan 115 nap.

***Isten éltesse!**

Ma REGINA,
holnap MÁRIA napja.
MÁRIA: a héber Mirjam görög
és latin fordítások során módosult alakja, jelentése ismeretlen.

* * *

IDŐJÁRÁS

Felhős égbolt
Hőmérséklet:
max. 22 °C
min. 11 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2022. szeptember 6.

1 EUR	4,8287
1 USD	4,8481
100 HUF	1,2000
1 g ARANY	266,7799

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Biciklis reggeli

Szeptember 12–16-án a városi kerékpározás ösztönzésére reggel 7 és 9 óra között a város legforgalmasabb útkereszteződésénél a Breakfast 4 Bikers és a Marosvásárhelyi Közöségi Alapítvány önkéntesek segítségével az Eldi pékség által felajánlott péksüteményekkel és a 112 Coffee & Co finom kávéival várja a bringázókat. A marosvásárhelyi közúti rendőrség önkéntesei minden pontnál ellenőrzik, hogy a kerékpárok megfelelnek-e a követelményeknek. A polgármesteri hivattal közösen szervezett rendezvényen az említett időszakban hétfőn az 1918. December 1. és a Stefan cel Mare utcák, kedden a Mărășești utca és a Köztársaság tér, szerdán a Dózsa György és az 1848-as út kereszteződésénél, csütörtökön az Aranykakas környékén, míg pénteken a főtéren, az ortodox katedrális és a Forradalom utca kereszteződésénél lehet találkozni az egyesület önkénteseivel.

Hibridkukorica-bemutató

Szeptember 8-án, csütörtökön 11 órától Küküllőváron Fogarasi István gazda parcelláján az RMGE Maros szervezete martonvásári kukoricafajta-bemutatót tart a Szülőföldön okosan elnevezésű program keretében.

Vezetett tárlatlátogatás

Szeptember 15-én, csütörtökön 18 órától a Csütörtök a múzeumban rendezvénysorozat keretében vezetett tárlatlátogatáson lehet részt venni. A marosvásárhelyi várban levő Történelmi és Régészeti Osztály székhelyének földszinti kiállítótermében a sörfőzés történetét mutatják be. Az érdeklődők szeptember 14-ig jelentkezhetnek a múzeum pr@muzeulmures.ro e-mail-címén vagy a 0749-912-992 telefonszámon. Az eseményen belépőjeggyel lehet részt venni.

Felvételt hirdet a Kamaszok ifjúsági színtársulat

Szeptember 10-ig (naponta 15–17 óra között) 13–15 éves lányok és fiúk jelentkezését várja a Kamaszok ifjúsági színtársulat a marosvásárhelyi vár Kapubástyájában levő székhelyén. A jelentkezőknek egy verset kell elszavalniuk és egy dalt elénekelniük, ezenkívül improvizációs gyakorlattal is tesztelik majd készségeiket. A felvételirol bővebben a 0726-221-504-es telefonszámon (Kozsik Józseftől) lehet érdeklődni.

Kirándulás a Gyilkos-tóhoz

A Magyar Nyugdíjasok Klubja szeptember 17-én kirándulást szervez a Gyilkos-tóhoz. Érdeklődni, feliratkozni a 0744-928-299-es telefonszámon Gál Évánál lehet.

Drogosan vezetett

Szeptember 6-án hajnali 2 órakor a rendőrök közötti ellenőrzés során egy 28 éves fiatal állított meg járművével a marosvásárhelyi Mihai Eminescu utcában. Kiderült, hogy cannabist fogyasztott, így drogos állapotban való vezetés miatt bűnvádi eljárást indítottak ellene.

Hírszerkesztő: Vajda György

Több tízezer ember szórakozott az első Sepszi Tabakó fesztiválon

Megtelt étellel az egykori cigarettagyár

Nagy-Bodó Szilárd

Azt már mondanunk sem kell, hogy a dohányzás káros az egészségre, viszont a sepsiszentgyörgyi cigarettagyár területén lezajlott első Sepszi Tabakó fesztivál minden szempontból hasznos volt mind a fiatalok, mind pedig az idősebbek számára. Bár minden kezdet nehéz, ahogyan az ismert mondás is tartja, kijelenthető, hogy a sepsiszentgyörgyi fesztivál jól vette az akadályokat, hiszen a három nap alatt egész pontosan 21.243 személy fordult meg az egykori gyár területén.

Rés Konrád Gergely szervező, a Vibe fesztiváligazgatója szerint jól vizsgázott a Sepszi Tabakó fesztivál. Véleménye szerint egy új fesztivált sokan várnak, viszont szkeptikusok is szép számban vannak. Elmondása szerint a helyszín maga egy kimagasló alaphangulatot teremtett, és ez kiteljesedett abban, hogy ehhez egy magas résztvevőszám is társult. Rés Konrád hozzátette, hogy egy fesztiválon nem az a legfőbb szempont, hogy ki az előadó, hiszen egy ilyen jellegű esemény egy szolgáltatáscsomagot képvisel. Véleménye szerint egy fesztivál arról kellene szóljon, hogy eljön a résztvevő, aki egy külön világba kerül, ahonnan nem is akar hazamenni.

Vargha Fruzsina főszervező, Sepsiszentgyörgy alpolgármestere úgy vélekedett, hogy mindhárom műszaknak – a napközben zajló panelbeszélgetések, az esti koncertek és az éjjeli bulik – megvoltak a maga nagy pillanatai. Úgy

véli, nagyon jó visszajelzés, hogy a kissé hideg és esős idő ellenére is minden panelbeszélgetés telt házas volt, az esti koncerteken pedig rengeteg fiatal bulizott együtt. A főszervező hozzátette, hogy az utolsó nap utolsó nagyszínpados koncertjén egy frissen egybekelt házaspár is megjelent a tömegben, akiknek a színpadon álló Brains együttes is sok boldogságot kívánt. Vargha Fruzsina úgy fogalmazott, hogy minden friss házsnak csak ajánlani tudja, hogyha a nagy napjukon az adott településen zajlik egy fesztivál, akkor látogassanak ki oda.

Az első kiadás kapcsán nagy kérdés volt, hogy hogyan fog működni a tér az emberekkel együtt, hiszen a cigarettagyár fénykorában is mindössze 800-900 ember dolgozott ott, ezt a számot pedig messze túllépte a Tabakó fesztivál, emelte ki Vargha Fruzsina. A főszervező úgy értékelte, hogy elegendő volt az a kapacitás, amivel várták a résztvevőket, viszont jövőre valamilyen szinten át kell gondolják a helyszíneket, de akkorra már a belső terek tekintetében is sokkal szabadabban fognak tudni gondolkodni.

Az már biztosnak látszik, hogy jövőben is lesz Sepszi Tabakó fesztivál. Vargha Fruzsina kijelentette, hogy ő már október elsejétől nekilát a szervezkedésnek, annak érdekében, hogy a szervezés ne kelljen annyira gyorsan és feszített tempóban történni, mint az idén. A főszervező egyelőre nem említett dátumokat, viszont úgy érzi, hogy a fesztivál meg fogja őrizni a nyárzáró jellegét.

Koncert a Sepszi Tabakó fesztivál nagyszínpadán

Forrás: a Sepszi Tabakó fesztivál Facebook-oldala

Teleki-teljesítménytúra – helyszínváltás

Szeptember 24-én, szombaton a tizenhatodik alkalommal szervezi meg a Teleki-teljesítménytúrát az Erdélyi Kárpát Egyesület Marosvásárhelyi Osztálya. A gróf Teleki Samu Afrika-kutató tiszteletére szervezett előző rendezvényektől eltérően az idén az Outward Bound Romania Társaság az Ifjúságért szervezet szovátai telephelyéről indulnak a túrázók és ide is érkeznek vissza.

A résztvevők továbbra is a Görgényi-havasok vadregé-

nyes tájain próbálhatják ki erőnlétüket, teljesítőképességüket, gyalogolva, szaladva akár kerékpárral, 10, 25, 35 és 45 km-es távokon, ellenőrző pontokat érintve. Az idei rendezvény másik újdonsága, hogy kizárólag online lehet bevezetni a <https://teleki.ekemvh.ro> oldalon közzétett jelentkezési űrlap kitöltésével. Természetesen itt közlik majd a szervezők a teljesítménytúrával kapcsolatos részletesebb információkat is.

RENDEZVÉNYEK

Évadnyitó szimfonikus hangverseny

Szeptember 8-án, csütörtökön 19 órától a Kultúrpalota nagytermében tartják a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia évadnyitó szimfonikus koncertjét, amely egyben az Erich Bergel nemzetközi karmesterverseny gálája. Fellépnek a díjazottak. Jegyek elővételben a filharmónia pénztáránál.

Azok a rockzenészek – ahogyan Szalay Zoltán látta őket

Szeptember 9-én, pénteken 9.30-tól a Studium Hub (Bolyai tér 15. szám) épületében Azok a rockzenészek

címmel fotókiállítás nyílik Szalay Zoltán Pulitzer-érem-díjas és Tánacsics Mihály-díjas fotóriporter könnyűzenei témájú képeiből, amelyek az 1960–1970-es évek magyarországi zenei sztárjai is megjelennek. A tárlat a Marosvásárhelyi Rocksuli, a Hangór Egyesület, a beatkorszak.blog.hu közös – a kommunista korszak anyországi és határon túli rockzenei életéről szóló – konferenciájának megnyitó rendezvénye. A fotóst és a kiállított képeket Vajda György, lapunk munkatársa méltatja.

Amit Lola szeretne

Ezzel a címmel szerveznek a marosvásárhelyi egykori fotógyár udvarán szeptember 8-án, csütörtökön este 8 órától dzsesszkoncertet. Fellépnek: Ana Maria Galea – ének, Csikos Dániel – zongora, Michael Acker – nagybőgő, Gombocz Avar – dobok. Helyfoglalás a 0741-231-229-es telefonszámon.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐ:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Liz Truss az Egyesült Királyság új miniszterelnöke

Liz Truss volt brit külügyminiszter az Egyesült Királyság új miniszterelnöke, miután II. Erzsébet királynő kedden, Boris Johnson eddigi miniszterelnök távozása után hivatalosan megbízta őt a kormányalakítással.

A 47 éves Truss az Egyesült Királyság 56., a 96 esztendő II. Erzsébet királynő 15. miniszterelnöke, egyben az Egyesült Királyság harmadik női kormányfője Margaret Thatcher és Theresa May után.

Liz Truss a 14. olyan kormányfő, akit az uralkodó személyesen nevezett ki. A királynő első miniszterelnöke, Winston Churchill ugyanis már hivatalban volt, amikor II. Erzsébet hetven évvel ezelőtt, 1952-ben, édesapja, VI. György király halála után trónra lépett.

Liz Trusst és Boris Johnsont a Londontól több mint 800 kilométerre lévő Balmoralban, skóciai nyári rezidenciáján fogadta az uralkodó.

A királynőt először Johnson tájékoztatta hivatalosan arról, hogy lemond a miniszterelnöki tisztségről, miután távozott a kormányzó brit Konzervatív Párt éléről is. II. Erzsébet királynő Johnson bejelentését jóváhagyólag tudomásul vette.

Az ilyenkor szokásos protokollnak megfelelően Johnson javaslatot tett arra, hogy az uralkodó a Konzervatív Párt új vezetőjét, vagyis Liz Trusst nevezze ki miniszterelnöknek.

Johnson látogatása után nem sokkal Truss is megérkezett a skóciai uralkodói rezidenciára, ahol a királynő audiencián fogadta, és formálisan megbízta a kormányalakítással.

Johnson és Truss két különböző repülőgéppel érkezett a Balmoral közelében lévő Aberdeen repülőterére, de Truss gépe a kedvezőtlen időjárási körülmények miatt csak késve

tudott leszállni, így a kinevezési protokoll menetrendje valamelyest csúszott.

Ez azt jelentette, hogy az Egyesült Királyságnak Johnson formális lemondása után hozzávetőleg egy órán keresztül nem volt miniszterelnöke, és erre az időszakra a végrehajtói jogköröket a királynő gyakorolta.

Truss többhavi választási folyamat győzteseként került a Konzervatív Párt élére, miután Johnson az elmúlt hónapok sorozatos belpolitikai botrányai nyomán, az alsóházi tory frakció nyomására július 7-én bejelentette távozását.

Az utódválasztás eredménye azt jelenti, hogy Liz Truss a miniszterelnöki tisztséget is átvette Johnsontól, miután a Konzervatív Párt kormányon van, és a brit alkotmányosság előírásai alapján a mindenkori kormánypárt vezetője a miniszterelnök.

Egybehangzó keddi brit médiaértesülések szerint az új brit miniszterelnök azt tervezi, hogy 18 hónapra a jelenlegi szintek környékén befagyasztja a lakossági energiahordozó-árakat, és a közüzemi szolgáltatók kormánygaranciával támogatott, 10-20 évi futamidőre szóló hitelekkel finanszírozhatják a nagy- és a kiskereskedelmi árak közötti különbséget.

Nagy-Britanniában – négy évtizede először – 10 százalékos felett jár az éves infláció, és szakértői előrejelzések szerint nem kizárható, hogy a következő hónapokban eléri a 18 százalékos tizenkét havi inflációs ütem.

Értesülések szerint az új brit miniszterelnök hamarosan a londoni parlament elé terjeszt egy soron kívüli költségvetést is, amelyben egyebek mellett 30 milliárd font értékű adócsökkentési csomag is lesz. (MTI)

Brüsszelben egyszerre készülnek konfrontációra és együttműködésre az új brit miniszterelnökkel

Az EB elnöke az egyezségek betartására számít

Komoly feszültségre számítanak brüsszeli döntéshozók az Egyesült Királysággal való viszonyban azután, hogy a keményvonalas Liz Truss lett a miniszterelnök.

Egy EP-képviselő szerint az uniót bünbakként ábrázolják majd Londonban. Ugyanakkor elemzők szerint a két fél az ukrajnai háború miatt nem engedheti meg magának a totális konfrontációt.

Kereskedelmi háborúval végződhet az ír határ körüli vita?

Brüsszelben megkezdtek a felkészülést arra, hogy együtt dolgozzanak a hivatalba lépő új brit miniszterelnökkel. Liz

Truss eddig harciasan nyilatkozott az EU és az Egyesült Királyság viszonyáról. Külügyminiszterként például ő mutatta be azt a törvényt, amellyel felülírják az EU-val kötött megállapodást Észak-Írország ügyében.

Brüsszelben nem számítanak előrelépésre a kapcsolatokban, és attól tartanak, hogy kereskedelmi háborúval végződhet az ír határ körüli vita. Ugyanakkor logikus lenne az, hogy a felek valamilyen módon kiegyezzenek és együttműködjenek Ukrajna ügyében.

Az Európai Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen a Twitteren gratulált Liz Truss győzelméhez, és azt írta, az egyezség betartására számít. (Euronews)

Erről jut eszembe

Elfogyott a bor végül, viccelődünk norvégül... Jegyzet-indítónak jó ez a páros rim, de nem sok köze van a valósághoz. Egyrészt azért, mert nagyon nehezen megtanulható nyelvnek tűnik a norvég, sőt nem is lenne elég csak egyet el-sajátítani, hiszen két hivatalos nyelvet használnak Norvégiában: a dánból kialakult irodalmi nyelvet, a bokmalt és a több dialektusból létrehozott új norvégot, a nymorskot, illetve számos más nyelvjárás is használatos arrafelé. Másrészt nem is olyan egyszerű a turistának gátlásoldó bort vagy sört szerezni, mert roppant drága, a vendéglátóhelyeken különösen az, az italkat is árusító élelmiszerüzletekben pedig a nap bizonyos óráiban az alkoholos polcok előtt lehúzzák a rolót. Igaz, a városok néhány eldugott pontján szakosodott italboltok is működnek, de erről túl sok információt nem szereztünk a nyelvi korlátok miatt, noha angolul a norvég nélkül is jól lehet boldogulni. Bármerre utaztunk a gyönyörű skandináv ország déli, délnyugati részén, valamennyire mindenki beszélt az angolt, a többségük egészen jól. Apropos boldogulás, úgy mentünk oda, hogy tudtuk, a világon Finnország után Norvégiának a legnagyobb a boldogságindexe. Próbáltam megbizonyosodni: a valóságot tükrözik-e az ENSZ-statisztikák, tényleg olyan boldogok-e a norvégok és mindazok, akik ott élnek, amilyenek vélik őket? „A boldogságtól ordítani tudnék” slágerszöveg már csak itthon jutott eszembe. Ott nincs hangoskodás. Az emberek derűsek, csendesek, kiegyensúlyozottak. Nyugalmat sugall az általános közérzet. Annak a nyomasztó, megkeseredett, öngyöttrő hangulatnak, amit én Ibsenen nevelkedett marosvásárhelyi színházkedvelőként úgy általában a norvégiainaknak tulajdonítottam, Oslóban, Bergenben, több más, kisebb településen nem bukkantam nyomára. Civilizáltan, látszólag gondtalanul, hivalkodás nélkül, fegyvelmezten és jól élnek az ottaniak, a jelek szerint az egész társadalom és életvitel úgy van berendezkedve, hogy ezt szolgálja. Nyilván mindaz a sok gond és baj, ami manapság az egész földgolyót behálózza és az emberiség létét fenyegeti, rájuk is kihat, de a csodáltni érkezett idegen ebből keveset észlel. Őt elbűvöli a

hihetetlenül szép táj és a hagyományörzön is folyamatosan megújuló, modernizálódó városok, létesítmények látványa, a kultúrára, tudományra, technikai korszerűsítésre fordított kiemelt figyelem. Csupa hegy, csupa völgy, csupa víz, csupa fjord! Erdő és pászitisz legelő, virág és kőszikla, zöld és kék, hó és gleccserek fehérje a magaslatokon. Nyolc napon át, amíg ott voltunk, ez vett körül zavartalan ragvogásban, még az esővárosnak nevezett Bergenben sem áztunk el. Hogy zavaróak lehetnek az elborzasztó árak? Mi az hogy! De a magunkfajta turista nem dőzsölni megy. És a helybeliek? Biztos ők is panaszkodnak az élet drágulására. De mindent meg tudnak fizetni. Náluk a friss adatok szerint 3313 euró a havi nettó átlagbér. Nálunk állítólag 743, vagyis majdnem ötször kevesebb. Miközben augusztus végén, amikor ott jártunk, 20,5 norvég koronába került egy liter 95-ös benzín, ami nagyjából 2 eurónak felel meg, itthon ugyanezért úgy másfél eurót kell kiadnunk. Tessék számolgatni! Persze lehet, hogy ez nem jó példa, nekik köolajuk van. Nekünk is, ha nem is annyi. Náluk mégis sokkal kevesebben közlekednek autóval, mint nálunk. Norvégiában a gépkocsik nagy hányada elektromos, de aki csak teheti, biciklivel, rollerral jár. Villanyáram hajtja a vonatot, metrószerelevényt, autóbust is. Ezért sincs a városban zajtartalom. És a légszennyezés is kisebb. De mindennek ára van, pénztelennek lenni ott is kegyetlen dolog. Csöveseket viszont alig látni. Néhányukról megállapíthattuk, ismerős régiókból származnak. Ahogy az a kevés koldus is, akit látni, hallani lehetett. Ha akartam volna, sem adhattam volna pénzt nekik. Nem fordult meg egyetlen bankó vagy apró sem a kezemben. Az égvilágon mindent és mindenhol bankkártyával lehetett fizetni, telefonos, internetes applikációval rendezni. Alfred Nobel hazájában semmilyen újdonságról nem akarnak lemaradni, de a viking tradíciókat is következetesen őrzik. Még a divatban, a dizájnban is. Ahogy mondani szokás: legyen város, legyen fjord, gondolja meg, ki mit hord! De biztos, nem merítettem ki a norvég témát, majd még írok róla. Elményeim foszlóban, be jó is volt Oslóban! (N.M.K.)

Ország – világ

A GDP 15 százalékát is energia-számlákra költhetik az európai háztartások

A Goldman Sachs amerikai befektetési bank elemzői egy friss elemzésükben az 1970-es éveknél is mélyebb energiaválságot jósolnak az idei télre, és előrejelzésük szerint 2023 elején a lakossági energiaszámlák az európai gazdaságok éves bruttó kibocsátásának (GDP) 15 százalékát is elérhetik. A Bloomberg hírügynökség által idézett cikkben az elemzők 2 ezer milliárd dollár teszik azt többletkiadást, amellyel az idei téli fűtési szezonban emelkedik az európai háztartások energiakiadása. Ez az összeg nagyjából az olasz gazdaság éves GDP-jének felel meg. Az uniós energiaügyi miniszterek pénteki rendkívüli ülésükön megvitatják a közös európai gázár-sapka bevezetésének lehetőségét. Átmeneti pénzügyi támogatást kaphatnak a likviditási nehézségekkel küszködő villamosenergia-termelők is. (MTI)

Arany emlékérmé Hunyadi János tiszteletére

Hunyadi János aranyforintja megnevezéssel arany és színesfém emlékérméket bocsátott forgalomba kedden Budapesten a Magyar Nemzeti Bank (MNB). A Király Fanni iparművész által tervezett érmék a 2012-ben indult Középkori magyar aranyforintok sorozat 7. elemeként kerülnek forgalomba, 50 ezer forintos névértékkel nemesfém, valamint 2000 forintos színesfém változatban. Hunyadi János kormányzó-sága idején pénzkibocsátási joggal rendelkezett, az ezüstpénzek mellett két aranyforinttípust veretett a nagybányai verdegében – hívta fel a figyelmet Fábian Gergely, az MNB-EduLab Kompetenciaközpont Kft. ügyvezető igazgatója, kiemelve: a pénzek eredeti példányai a Magyar Pénzmúzeum és Látogatóközpontban megtekinthetők. (MTI)

Felfüggeszthetik az EU és Oroszország közti vízum-könnyítési megállapodást

Az Európai Bizottság a schengeni vízumok könnyített kiadását lehetővé tevő EU–orosz megállapodás teljes felfüggesztését javasolja, valamint azt, hogy ne ismerjék el az orosz hadsereg által megszállt ukrajnai területeken kiállított orosz útlevéleket – jelentette be Ylva Johansson uniós belügyi biztos kedden Brüsszelben. Ylva Johansson közölte: a vízumkönnyítési megállapodás felfüggesztése válasz az Európai Unió biztonsági érdekeit és a tagállamok nemzetbiztonságát az ukrajnai háború miatt fenyegető fokozott kockázatokra. Az orosz állampolgárok többé nem lesznek jogosultak az uniós beutazást megkönnyítő rendszer használatára, ehelyett hosszabb, drágább és nehezebb vízumkérelmezési eljárással kell szembesülniük – közölte az uniós biztos. (MTI)

A Nagy Utazás krónikása

(Folytatás az 1. oldalról)

átszelték a Csendes-óceánt, felfedezték a Húsvét-szigeteket, majd áthajózták az Indiai-óceánt és az Afrika legdélibb pontján lévő Jöreménység-fokot hatalmas viharokban megkerülve, a rájuk vadászó portugálok miatt öt hónapnyi, megállás nélküli utazást követően elérték az Atlanti-óceánon lévő Zöld-foki-szigeteket (itt átvették az akkori világ másik nagyhatalmának, Portugáliának a hatóságait), ahonnan északra felé hajózva visszatértek Spanyolországba. Útjukkal bebizonyították, hogy a Föld gömbölyű, és hogy annak forgásával meg egyező irányban haladva időt nyerhet az ember, ami ugyancsak hatalmas felfedezésnek számított. Micsoda eltökéltség, milyen hihetetlen navigációs teljesítmény! Még ma, a robotpilóta, a szénszálas árbóc, a GPS, az AIS, a radarok és a földgolyó minden szegletét ismerő, azokat élőben közvetítő térképészeti és navigációs csúcstechnika korában is nagy teljesítmény egy ilyen út. A Victoria pedig egy, ma már picinek számító, 85 tonnás, 20 méternyi hosszú vitorlás volt, tőkesúly nélkül... Az öt hajóból egyedül ez tért haza, az induló 239 fős legénységből pedig 18.

Mi itt Erdélyben nem tartozunk a nagy felfedezésekkel büszkélkedhető népek közé. Igaz, messziről jöttünk, és kalandozásaink során messzire el is jutottunk, de az államalapítást követően jóleső biztonságérzetet adtak nekünk a minket körülvevő hegyek – nem tartozunk a tengeri népek és mint ilyen, a veleszületett felfedezőik sorába. Mégis, nélkülünk valószínűleg ismeretlen, illetve hamis maradt volna Magellán története, mert Elcano egymaga aratott le minden dicsőséget. Fernao de Magalhaes utazását a családja által is finanszírozott expedíció iránt élénken érdeklődő, annak túlélőivel interjúkat készítő, akkoriban az V. Károly spanyol király titkáraként dolgozó tanácsos, diplomata és humanista, az erdélyi származású Maximilianus Transylvanus írta le először, akkora sikerrel, hogy 1523-ban már nyomtatásban, könyv formájában is megjelent.

Így vált a fél évezreddel ezelőtti, a mai és mindmáig aktuális világgépet az ismert történelem folyamán először alapjaiban igazoló, tudományos szempontból felbecsülhetetlen értékkel bíró és eredményekkel járó, szinte felfoghatatlan jelentőségű utazás krónikásává egy régvolt honfitársunk.

„Mesés” tanévnyitó a katolikus iskolában

(Folytatás az 1. oldalról)

Külön örömet jelent, hogy a nyári vakációra induló diákokhoz képest szinte százzal vannak többen azok, akik az új tanévet kezdik. Köztük az előkészítő legkisebbek, akiknek először csengettek be, és akiknek szeretnék biztosítani, hogy igazi otthonukká váljon az iskola. Az induló kilencedik osztályba pedig sokan visszatértek, és új diákok is érkeztek, akik közül egyesek a nyár folyamán kérték áthelyezését az iskolába – számolt be a diákok számának alakulásáról beszéde kezdetén Tamási Zsolt. A továbbiakban a tanulók mellett köszöntötte a szülőket és a kollégákat, akikkel az elmúlt évek során közösen edződtek hozzá azokhoz a feladatokhoz, amelyeket a „legmesésőbb” iskola, amely hol van, hol nincs, házi feladatként ad fel pedagógusainak. Mert „a mese” sajnos folytatódik. A továbbiakban beszámolt az elmaradt feladatokról, a bizonytalanságról a katolikus iskola újraindítását, továbbá a tanév szerkezetét illetően is. A bizonytalanság esetlegessége közepette alázattal és türelemmel kell mégis tudomásul venni, hogy az iskola nincs egyedül, sokan szurkolnak azért, hogy végre biztonságban működhesen.

„Hiszem és tudom, hogy Isten itt van, volt és lesz velünk, közöttünk. Ezért más a mi iskolánk, mert nemcsak a falakból és termekből áll, hanem ez egy közösség, ahova mosolyogva jönnek a diákok, és

amelyre a szülők szívesen bízzák gyermeküket.” Olyan közösség, amely minden körülmények között összetart, összefogásra sarkall másokat, egy közösség, amely a pusztán létevel hirdeti Ady Endre szavaival, hogy az „élet szent okokból élni akar”. És élni is fog, amelynek élő tanúbizonysága, hogy még mindig létezik – mondta a továbbiakban. Végül azzal zárta szavait, hogy, bár viszontagságos körülmények között, „de az Úr építi ezt a házat”. Lakói pedig hittel és kitartással kell tovább szöjék a mesét.

A következőkben Tamási Zsolt köszönetet mondott Hajdú Zoltánnak, a Bolyai Farkas Líceum igazgatójának és Jakab Irma Tünde aligazgatójának, akik mindent megtesznek, hogy az újraalakulásig biztonságban érezzék magukat.

Beszédét követően Vizi Zakariásnak, az Erdélyi Római Katolikus Státus Alapítvány igazgatótanácsa elnökének fejezte ki háláját azért, hogy a Státus, az egyház kiállításával, erkölcsi és anyagi támogatásával biztosítja, hogy reményeik ne legyenek hiábavalók.

Majd a szót Kovács Mihály Leventének, az RMDSZ marosvásárhelyi szervezete elnökének, a megyei tanács alelnökének adta át, aki talán a legjobban ismeri az iskola történetét, az örömeiket és a nehézségeiket, és aki minden tőle telhetőt megtett azért, hogy az iskolának mielőbb önálló tanévnyitója legyen.

Az a tény, hogy a líceum diákjai

és tanárai lelkesedésüket megőrizve új tanévet kezdhetnek színeikben bolyaisként, szívükben rákócsiként, annak a belső formálódásnak az eredménye, amely a keresztény értékeket előtérbe helyezte az elmúlt évek során. Ebben nagy szerepe volt Balla Imre korondi plébánosnak, volt iskolalelkésznek, aki eljött az évnyitóra, hogy a stafétát átadja utódjának, Tuzson Attila atyának, hogy tovább gondozza az iskola diákjainak lelki továbbfejlődését – hangsúlyozta Tamási Zsolt. Ugyanakkor kiemelte reményét, hogy ebben a tevékenységben szá-

mithat Péter Arthur, a Keresztelő Szent János-plébánia új plébánosának, a Maros-Küküllő kerületi főesperesnek is a támogatására, akit szeretettel kért, hogy legyen az iskola rendszeres látogatója, küzdelmeik és örömeik részese.

Az ünnepség közös imával zárult, ezután az elemi osztályosok jelképesen megöntözték az iskola fáját, majd a Keresztelő Szent János-templomba vonult az évnyitó közönsége. A szentmise megható pillanata volt az iskolastóla átadása Tuzson Attila új iskolalelkésznek, aki kedves prédikációval szölt az izgó-mozgó kisdiakokhoz. A szentmise alatt az iskola diákjai szavalat-

tal, énekekkel, hegedűjátékkal bizonyították tehetségüket.

A szentmisét záró áldást megelőzően Tamási Zsolt átadta az iskola jelképét, a himzett zöld nyakkendőt az új esperes atyának és az iskolalelkésznek, akiktől azt kérte, hogy viseljék olyan büszkén és szeretettel, amilyennel az iskola diákjai és tanárai viselik hovatartozásuk megvallásaként. A nyakkendő megadása után az iskolacsengő megszólalása az új tanév megkezdését jelentette. A záró áldást nemzeti imánk követte.

A szentmise végén minden osztály fényképet készített az új esperessel és az új iskolalelkéssel.

Fotó: Nagy Tibor

Huszártoborzó és emlékezés Makfalván

A múlt hét végén érdekes és értékes esemény zajlott a Kis-Küküllő mentén: első alkalommal rendeztek huszártoborzót és emlékeztek az 1848–49-es forradalomban elesett egyik nemzetőrre.

Gligor Róbert László

Az eseménnyel a szervezők szeretnék feleleveníteni az egykori huszártoborzókat. Hajdanán a verbuválás vagy toborzás lényege az volt, hogy meggyőzzék a férfiakat, legényeket, hogy vállaljanak hadiszolgálatot. A népszerűsítés nyilvános helyeken (akár kocsmákban is) történt. Kossuth Lajos kormánya 1848-ban meghirdette a

magyar hadsereg felállítását, de ezt a semmiből kellett megtenni, ezért toborzó csapatok indultak szerte az országba. Ha a verbuválás nem volt sikeres, és nem akadt elég önkéntes, akkor kötéllel fogtak katonának való férfiakat. Aki ivott a király borából, azaz ajkaival érintette a kulacsot, az három évre elkötelezte magát a honvédségbe, ellentétben a császári haddal, ahol húsz év volt a szolgálat. Aki belépett a katonák sorába, felpénzt kapott, húsz pengő forintot, ami akkor egy fejőstehén árának felelt meg. Így sikerült Magyarországnak egy év alatt 176 ezer katonát és alig harmincéves átlagéletkorú vezérkari csapatot kiállítania, amely megállította Európa

akkori legnagyobb haderejét, az osztrák hadsereget.

Ezt a toborzást játszották el az erdőszentgyörgyi 6. Württemberg-huszárezred tagjai, akik az eső ellenére szombaton zeneszó kíséretében végigjárták Makfalvát, Hármásfalut, Erdőszentgyörgyöt, Kibédet, megálltak egy-egy téren, ahol a helyi legénykék, a „regrutajelöltek” táncoltak, a huszárok kiválasztották a legügyesebbeket, akik ihattak a király borából, majd térdre ereszkedve mondták el az esküt: „Hazánknek esküszünk magyarságunk védelmére! Utolsó csepp vérémmel készek vagyunk, elszánva azt mindenkor, feláldozásával oltalmazni, mert az minket azon felszó-

Dósa Lajos nemzetőrségi őrnagy tiszteletére emléktáblát állítottak szülőháza falán

Fotó: Kovács Árpád

Felelevenített hagyomány: szombaton a legénykék itták a király borából, jelképesen beléphettek a honvédségbe

Fotó: Ambrus Emese

lításal hív, hogy aki őt megmenteni nem siet, az cudar, az nem magyar!” – tudtuk meg Báthori István hagyományörző huszárkapitánytól, a Württemberg-huszárezred vezetőjétől és a Württemberg Sándor Egyesület elnökétől.

Vasárnap csatlakoztak hozzájuk a marosvásárhelyi 9. huszárezred és a 15. Mátyás-huszárezred tagjai, torboszlói lófők és székelyudvarhelyi hagyományörző huszárok, akik a helyiekkel együtt emléktáblát avattak Makfalván az 1848–49-es szabadságharcban elesett Dósa Lajos nemzetőrségi őrnagy tiszteletére. Az emléktúrát és táblaavatást méltató Vass Imre polgármester ismertette a hős élettörténeti adatait: 1820 táján született Makfalván, az 1832-ben elhunyt Dósa Dániel földbirtokos családjában. Testvére volt Dánielnek, aki alkirálybíró is volt, Karolinának, akinek férje találta meg Makfalva legrégebbi írásos említését, valamint Árpádnak, akinek festményét az 1970-es években találták meg a család múzeumá alakított kúriája padlásán, és akinek fiai jelentős szerepet játszottak a két világháború közötti időszakban az egyházi iskolák (többek

közt a makfalvi) támogatásában. A polgármester felvetette az ötletet, hogy a jövőben emlékoszlopot állítsanak a nemzetőrségi őrnagynak és minden makfalvinak, akik életüket áldozták a szabadságharcban.

Vasárnap délután ügyességi versenyt is rendeztek, amelynek célja a mai hagyományörző huszárok lovas tudásának felmérése és jó példa mutatása. A huszároknak a kijelölt pályán olyan próbákat kellett teljesíteniük, amelyekkel elődeik is valamikor találkozhattak: akadályokat ugrattak át, karddal „törökfejet” ütöttek le, koszorút szereztek, felütött botok között vagy szalagos kapun át vezették lovaikat, lóháton ittak, lovaikat tolatták. A versenyben a legügyesebbnek a bözdi Vas Árpád Württemberg-huszár bizonyult. Ezt követően a küküllőmenti gazdák számára rönkhúzó lovas versenyt rendeztek, amelyen a kibédi Szilveszter Csaba állatai bizonyultak a legerősebbnek.

A rendezvényt a Maros Megyei Tanács, Erdőszentgyörgy és Makfalva önkormányzatai támogatták, a szervezők az erdőszentgyörgyi Százfogat Egyesület segítségét is élvezték.

Mente fesztivál másodszer

A Felső-Maros mente közösségteremtő ünnepe

Az idén az eső tette kellemetlenebbé szeptember 2. és 4. között a második alkalommal megszervezett Mente fesztivál első napját, azonban ez nem tántorította el a szervezőket a rendezvény megtartásától. A megnyitóünnepség a felfalui kultúrotthonban volt, ahová nemcsak a helybeliek, támogatók jöttek el, hanem a környékbeli településekről is voltak vendégek. Nem véletlenül.

Vajda György

A szervezők eltökélt szándéka, hogy a Mente a Felső-Maros mente magyarságának igazi fesztiváljává nője ki magát. Ennek adott hangot Kovács Levente Mihály, a Maros Megyei Tanács alelnöke, aki kifejtette, hogy e fesztivál igazolja, a Felső-Maros mentén élni akaró, erős közösség van. Szükség van a fesztiválra, mely összefogja az itteni magyarokat. Jó látni, hogy több

fiatal is szerepet vállalt a szervezésében, ez pedig jele annak, hogy a rendezvénynek közösségteremtő ereje is van. Vincze Lóránt Európa parlamenti képviselő munkájára utalva elmondta, nem szereti használni a „kisebbségi” meg a „szörvány” kifejezést egy olyan közösségre, amely csupán a többségiekhez viszonyított számarányt jelzi, ugyanis egy erős közösség igazolhatja, hogy mindez csak matematika. Sajnos még ma is meg kell küzdenünk kisebbségi létünkért. Bánffyahunyadon az önkormányzat nem akarja elfogadni a magyar óvoda létrejöttét, Felfaluban is külön tanácsi határozat kellett a futballpálya használatáért a fesztivál idején, holott ez alanyi jogon járt volna az itteni magyar közösségnek. A Mente fesztivál bizonyítja, hogy szükség van az összefogásra, az összetartó közösségre, ékes példája annak, hogy együtt sikerül érvényesíteni kultúránkat, megőrizhetjük identitásunkat – fogalmazott a képviselő.

A temesvári Csíki Gergely Állami Magyar Színház színészeinek improvizációs játéka

Fotó: Vajda György

Percze László, Magyarország csikszeredai főkonzulátusának konzulja hozzátette: fontos az ünnep egy közösség lelki egységének megteremtéséhez. A számszerűség túl, a kölcsönös tiszteletadás jegyében meg kell mutatnunk, meg kell ismertetnünk kultúránkat a többségiekkel. És nem szabad elveszíteni a jövőbe vetett hitet. Nem számbeliség kérdése a hit, a jövő igenlése, a tenni akarás, vagyis mindaz, ami egy közösség megtartó erejét jelenti – mondta, majd hozzátette: az ünnep alkalom arra, hogy a maiak jövőnek szóló üzenetét tolmácsolja, azt, hogy a másság valódi és kölcsönös tisztelete az egyetlen járható út. A magyar kormány vallja, nincs különbség magyar és magyar között, bárhol is élnek a világon, mindenki egyformán fontos a magyarság jelene és jövője szempontjából a Kárpát-medencében.

Kolcsár Károly parlamenti képviselő

hangsúlyozta: a kultúránk igazolja, hogy voltunk, vagyunk és leszünk ebben a térségben, és a parlamenti képviselők azon dolgoznak, hogy a családokat erősítsék. Készül az új oktatási és kisebbségi törvény, amely erősíteni kívánja mindezt. A továbbiakban Deák Attila, Beresztelke polgármester üdvözölte a jelenlevőket, majd Tudor Veronka a szervezők nevében megköszönte a támogatók hozzájárulását, az önkéntesek munkáját. Végül ifj. Kovács János főszervező foglalta össze a Mente fesztivál lényegét. Többek között elmondta: amikor 2021-ben az esemény ötlete megvázolt, akkor azt szerettük volna, hogy mutassák meg a Felső-Maros mentét a világnak, illetve a világot a Felső-Maros mentének. A Mente fesztivál értékrendszere a kultúrák sokszínűségének elismerése, a különbségek tisztelete, egy olyan találkozóhely, amely nem a versengésről szól. A rendezvény

programja több környékbeli civil szervezet javaslatát, munkáját is jelenti. „A tánc, a játék közösségre nevel, közösséget alkot, a közösség élményét adja. A hagyományos népi játékokban nincs győztes és legyőzött, nincs első- és másodosztályú csapat, nincs bajnok és sztár. A közösség élménye a fontos” – hangsúlyozta Kovács János.

A megnyitót Géczy Amália zongora- és Rácz Bálint hegedűjátéka színesítette, majd a temesvári Csíki Gergely Állami Magyar Színház színészei (Mátyás Zsolt, Bandi András Zsolt, Magyar Etelka) Kedves Emőke rendező irányításával improvizációs jelenetekkel szórakoztatták a jelenlevőket. Az idei fesztiválon többek között borbemutató, kézművesvásár, néptáncelőadások, koncertek voltak. Tamási Áron-élmélműsort, kerekasztal-beszélgetést is szerveztek a Maros menti kastélyokról, és ismert lemezlovasok is felléptek.

Hárman maradtak az osztályból: a huncut mosolyát közel háromnegyed századon át megőrző Szabadi Fintha Albert, a múltó idót, mint ritka, értékes pillangót apró, pontos feljegyzésekbe záró, finom, érzékeny lelkű Groszmann Lóránt és még egy hajdani pajtás, aki a koronavírus miatt nem tudott részt venni a 74 évvel ezelőtti kicsengetés tiszteletére – és persze az együttlét öröme – szervezett sokadik találkozózn.

A szűk körű bankett – e különös erejű, tiszta fényforrás – köré gyűlt emlékeket pár nappal a találkozó után a 94 éves Albert – Berci bácsi – otthonában idézte fel a ház ura feleségével, Jolánka nénivel és a régi cimborával, Lóránttal közösen, miközben László, a Szabadi házaspár fia kifogástalan vendégként tette még családiasabbá a hangulatot.

– Az első érettségi találkozót az iskola befejezése után tíz évvel, 1958-ban szerveztük meg az Iskola utcai Tagvendéglőben. Nem sokkal később rájöttünk, hogy fogy az idő, ezért az elkövetkezőekben évente gyűltünk össze, kilenc ilyen alkalmunk volt. Ezután kezdtük úgy érezni, hogy az öt esztendő is túl hosszú, így hát 17 éven át évente sort kerítettünk az együttlétre, amely a világvágy miatt tavaly és tavalyelőtt elmaradt – meséli az egykori osztálytársak, akik 1944 őszén kezdték tanulmányaikat a marosvásárhelyi, Dózsa György utcai Magyar Tannyelvű Ipari Középiskolában (a mai Avram Iancu műszaki liceumban).

– A fém- és a faipari szakon összesen 45-en voltunk, mi az előbbi szekcióhoz tartoztunk – magyarázza Groszmann Lóránt, miközben a ballagók emlékkönyvében lévő idézetet mutatja: „Munkásság az élet sója / A romlástól mely megóvjá”.

A pedagógusok közül az osztályfőnök, Eszke József magyar szakos tanár neve hangzik el először.

Diákszívvvel visszatérve

– Lelkiismeretes ember volt, úgy tekintett ránk, mint a saját gyerekeire – értenek egyet a hajdani diáktársak, Lóránt hangja önkéntelenül elcsuklik. A ballagási album az aranyiszívű tanár leggyakoribb mondását is örzi: „Édes fiaim, legyetek úri emberek”, és rögtön mellette olvasható Holbach Jenő gépészmérnök igazgató, matematika, technológia és gépszerkezettan szakos tanár bölcsessége – „Tanuljátok meg, hogy az életben mindig az erősebb kutya viszi el a csontot” –, valamint Zsigmond

Sándor főművezető tanár szellemi útravalója: „Mérnök úr, csak a jól és a szépen végzett munka boldogít”.

Ebben a tanítézetben valóban megtanították dolgozni a fiatalokat, a háborús években ugyanis mindenből hiány volt, nyersanyagból éppen úgy, mint szerszámokból, így előfordult, hogy ezekről is nekik kellett gondoskodniuk.

– Egyszer a felrobbantott Turbinahidról törtem le egy vasdarabot, hogy legyen mivel reszelni – mondja Szabadi Albert, aztán azt is elárulja, hogy az iskola műhelyében lévő szíjhajtásos esztergapadoknak tűzoltótömlőkből készítették szíját.

– Ha a mai fiatalok ezt hallják, azt gondolják, milyen színes fantáziájuk van ezeknek az öregeknek. Pedig tényleg így mentek a dolgok akkoriban – jegyzi meg Jolánka néni.

– Az első évben egy megadott tanmenetet kellett követni. Az első feladat a hasáb elkészítése volt, aztán jött a kocka, majd különböző méretekben a henger. Ezután visszatértünk a hasábra, kör alapút, négy- és hatszögűt is készítettünk, majd a fecskefarok és a sarokfecskefarok következett. Ezeket

pontosan be kellett pászítani, nem volt mese – sorolja az egykori feladatokat Groszmann Lóránt. Berci bácsi közben egy maga készítette szerszámbarcáról mesél, majd egy felrobbantott német autóról, amelyből egyszer egy stancolóhoz használatos pléhdarabot szereztek. A diákok a kovácsmesterséggel is megismerkedtek, ezen belül először azt tanulták meg, hogyan kell melegíteni a vasat.

Hétköznapi történet
– Nagy Székely Ildikó –

– Az iskola nem kapott semmilyen támogatást, ezért mi, diákok is dolgoztunk, hogy fedezni lehessen a költségeket. Kis Jenő művezető minden tanév végén megkérdezte: fiúk, ki jön önként dolgozni a nyáron? Névrokona, a Kis Jenő nevű osztálytársunk, gúnynevén Cvikli, Csutak Imre és én mindig jelentkeztünk. Ilyenkor minden gépen tudtunk gyakorolni, a nagy esztergapad kivételével, amit csak felnőttek használtak – meséli Lóránt, majd azt is felidézi, hogy a cséplőgép-tulajdonosok mindig hozzájuk vitték gyalulni a gépek dobját, és természetesen fizettek is a munkáért. Albert-től megtudom, hogy Szalontai Anti nevű társukkal egy esztergapadot is elkészítettek egyszer.

Diáktársakról kérdezgetem most már a két cimborát. Lóránt hatalmas emléklapot simít az asztalra. Ez az 1948 óta őrzött papíros szinte mindent elárul arról a vidám világról, ami a fémipari iskola falai között született. Valamennyi osztálytársról négy soros versike vall. Szabadi Antal „Cubák” „Scheriffsége mellett késével dobogál” – olvasom hangosan, és nemsokára a magyarázat is megérkezik.

– Volt egy késdobáló klubunk, aminek én lettem az elnöke.

Groszmann Lóránt fő rajzoló-mesterként szerepel a rimes emléken, „ki Nünike névre hallgat különben”. Kedvenc iskolai tevékenysége a skiccelés, rajzolás volt, és azokból az esztergapadokból, amelyeknek a vázlatát diákként elkészítette, később, amikor már ő maga is tanított az alma materben, egész sorozatot gyártottak a diákok számára.

Az egykori diáktársak az emléklapon „Erdély bokszbajnokaként” jellemzett Frűhwirth Lászlót is a figyelmembe ajánlják.

– Olyan híre volt az iskolánknak, hogy a magyar időben Sopronból és Miskolcra is jöttek ide tanulni fiatalok. Így került hozzánk Laci. Amikor Románia átállt a szövetségesek oldalára, és lezárták a határokat, itt rekedt, nem tudott hazamenni. Kijárta a négy évet, és közben dolgozott, hogy megélhessen, a családjáé ugyanis a túloldalon maradt. A Közüzemeknél kapott munkát, és az ökolívással is megpróbálkozott, sőt ifjúsági bajnok is lett. A háború után hazatért Magyarországra, de a szüleit már nem találta ott, ugyanis kitelepettek Stuttgartba – szövik újra közös hangon a régmúlt eseményeket az osztálytársak. Aztán a képeknek adják át a mesélő szerepét. A fehér-fekete időmozaikokról csupa ragyogó tekintetű, tiszta arcú férfi és nő néz szembe velem, köztük Lóránt idén márciusban eltávozott felesége, aki gyöngybetűkkel írta rá minden fotó hátuljára az együttlét dátumát. Az 50 éves érettségi találkozóhoz készült képen az egykori Oroszlán vendéglő is látható. Jolánka néni jól emlékszik az alkalomra és arra, hogy még táncolt is.

Szabadi Albert és Jolán hetven éve álltak az oltár elé, Groszmann Lórántot 74 esztendő füzi élete párjához. Az egykori diáktársak útja az érettségi után más-más irányt vett, de gyakran egymásba futott. A kicsengetés utáni évtizedeket a jövő heti Hétköznapi történet körvonalazza majd.

Szerkesztette: Benedek István

Bírálják az energiaszolgáltatók az új sürgősségi rendeletet

Az energiapiacot szabályozó új sürgősségi rendeletet sebtében, a piaci szereplőkkel való közös konzultálás nélkül dolgozta ki a kormány – figyelmeztetett hétfőn a Romániai Energiaszolgáltatók Szövetsége (AFEER).

Közleményük szerint ahelyett, hogy rendet teremtené és megoldaná a problémákat, az új jogszabály károszt okoz, és az összes energiapiaci szereplőre lesújt, veszélyeztetve a romániai fogyasztók energiaellátásának biztonságát. Leszögezték: nem ellenzik a rendkívüli jövedelmek megadóztatását, de hiányolják a rendelet megszüvegesésének és elfogadásának átláthatóságát. „A jogszabályban számos olyan homályos előírás van, amely negatíván érinti a szolgáltatókat, a kereskedőket és a termelőket tevékenységét, ami végső soron veszélyezteti a romániai fogyasztók energiaellátásának biztonságát” – idézte a közlemény Laurențiu Urluescut, a szövetség elnökét.

Az energiaszolgáltatók arra kérik a kormányt, hogy vizsgálja felül a rendelet értelmezhető előírásait, és a piaci szereplőkkel közösen találja meg a megoldásokat az energiapiac megfelelő működtetésére. Szerintük a jogszabály nemhogy nem oldja meg az energiapiaci problémákat, hanem elmélyíti őket, és továbbiakat hoz létre: csökkenti a kedvezményezett fogyasztók körét, és „lesújt valamennyi piaci szereplőre”, figyelmen kívül hagyva a realitásokat.

Az AFEER szerint a sürgősségi rendeletet sebtében dolgozta ki a kormány. A közleményben emlékeztet-

tek arra, hogy szeptember 9-én ülésezik az EU Energiatanácsa az uniós tagállamok energiaügyi minisztereinek a részvételével, az Európai Bizottság elnöke pedig szeptember 14-én ismerteti majd az uniós energiapiac reformjára vonatkozó elképzeléseit. A szövetségnek meggyőződése, hogy mindkét eseményen olyan döntések születnek, illetve olyan bejelentések hangzanak el, amelyek a sürgősségi rendelet felülvizsgálatára kényszerítik a kormányt.

Az AFEER kifogásolja, hogy a rendeletben nincs rögzítve az a háttér, ameddig az energiaügyi minisztériumnak meg kell térítenie számukra az áram piaci ára és a szabályozott fogyasztói ára közti különbséget, ezzel szemben a szolgáltatókkal szembeni elvárás az, hogy időben fizessenek a termelőknek, az energiaszállítóknak és az állami költségvetésnek. Felhívták a figyelmet arra, hogy a rendelet szerint a kormány megawattóránként legtöbb 1300 lejt térít meg a szolgáltatóknak, annak ellenére, hogy az utóbbi időben az elektromos energia beszerzési ára már meghaladja ezt az összeget.

Bírálja a szövetség a rendeletet amiatt is, hogy szerintük ellehetleníti az energiaimportot, amelynek hiányában „egyes fogyasztók kénytelenek lesznek leoltani a villanyt”, mert a hazai termelés nem fedezi a szükségletet. A 2006-ban létrehozott AFEER összesen 38 energiaszolgáltatót és energiakereskedő vállalatot tömörít, amelyek a végső fogyasztók 90 százalékát látják el árammal és a 65 százalékát földgázzal. (Agerpres)

Az idegenforgalom csak 2026-ra térhet vissza a világjárvány előtti szintre

A román idegenforgalom jelentős mértékben újjáéledt, de a világjárvány előtti szintet legfeljebb 2026-ra érheti el – mutatott rá hétfői közleményében a kormány turisztikai és vállalkozásfejlesztési minisztériuma.

A tárca közleménye a statisztikai hivatal legfrissebb jelentését idézve rámutat: július végéig 5,9 millió turista kereste fel a romániai szálláshelyeket, 25,5 százalékkal több, mint a tavalyi év azonos időszakában.

Constantin-Daniel Cadariu turisztikai és vállalkozásfejlesztési miniszter megállapította, hogy a sorozatos válságok ellenére a román idegenforgalom az újjáéledés időszakát éli, amihez jelentős mértékben hozzájárult az a 252 millió eurós támogatás, amit az üdülési utalványok újbóli bevezetése jelentett az iparágban. A kormány további 800 millió euróval kárpótolta az ország 15 ezer ide-

genforgalmi vállalkozóját a világjárvány idején elrendelt megszorító intézkedésekért – idézte a szakárca vezetőjét a minisztériumi közlemény.

Cadariu másfelől úgy vélekedett: kiigazításra szorul az ENSZ Turisztikai Világszervezetének azon jóslata, miszerint az idegenforgalom 2023-24-re visszatérhet a világjárvány előtti szintre, a jelenlegi energiaárakat és a szomszédban dúló háborút figyelembe véve Románia számára szerinte a 2026-os év lehet a valós céldátum.

A Fekete-tenger partján működő szállodák és vendéglők tulajdonosai azt állították, forgalmuk idén 30-40 százalékkal visszaesett. A Ziarul Financiar című gazdasági lap összegzése szerint valóban csökkent idén a román tengerpart népszerűsége, de nem olyan drámai mértékben, mint amelyet a vendéglátósok nyilatkozatai jeleztek. A lap szerint júniusban és júliusban 498 ezren szálltak meg a

Konstanca megyei szállodákban, ami valóban elmarad – de csak 5 százalékkal – a tavalyi év azonos időszakában feljegyzett hivatalos adatoktól.

A statisztikai intézet pénteki közleménye szerint az év első hét hónapjában országos szinten 4,4 millió hazai turista kereste fel a kereskedelmi szálláshelyeket Romániában, ami 16,3 százalékos növekedés 2021 azonos időszakához képest. A külföldi turisták száma 809 ezerre emelkedett, ez két és félszerese a tavalyi adatnak. Országos összesítésben 21,5 százalékkal, 12,4 millióra nőtt idén a vendégéjszakák száma Romániában a tavalyi év első hét hónapjához képest.

A világjárvány előtt, 2019-ben 7,3 millió turista, közöttük 1,5 millió külföldi kereste fel az év első hét hónapjában a romániai kereskedelmi szálláshelyeket, a vendégéjszakák száma pedig elérte a 15,8 milliót. (MTI)

A Bloomberg szerint az orosz gazdaság akár tíz évig is recesszióban maradhat

Oroszország hosszabb és mélyebb gazdasági recesszióval nézhet szembe az amerikai és európai szankciók miatt, és veszélybe kerülhetnek azok az iparágak, amelyekre az ország gazdasága évek óta támaszkodik – közölte a Bloomberg hírügynökség az orosz kormány belső jelentésére hivatkozva, amelyet a Kommerszant orosz gazdasági lap idézett.

A dokumentum, amely tisztviselők és szakértők hónapokig tartó munkájának eredménye, és megpróbálja felmérni Oroszország gazdasági elszigetelődésének valódi hatását Vlagyimir Putyin elnök ukrain inváziója miatt, borzasztóbb képet fest, mint amit a kormányzati tisztviselők általában derülő nyilatkozataikban megfogalmaznak. A Bloomberg betekintést nyert a jelentés egy példányába, amit a legfelsőbb vezetők zárt ajtó mögötti ülésére ké-

sztettek augusztus 30-án. A tanácskozást ismerő emberek megerősítették a jelentés hitelességét.

A kormányzati jelentésben bemutatott három forgatókönyv közül kettő szerint jövőre felgyorsul az orosz gazdaság visszaesése, és a gazdaság teljesítménye csak az évtized végén vagy később áll vissza az Ukrajna elleni agresszió kezdete előtti szintre.

Az „inerciálisnak” elnevezett forgatókönyv azt feltételezi, hogy a gazdaság jövőre 8,3 százalékkal gyengül 2021-hez képest, és ezzel eléri a mélypontot a visszaesés. A „borúlátó” forgatókönyv szerint a mélypont 2024-ben lesz, akkor a GDP 11,9 százalékkal marad el a tavalyi szinttől.

Minden forgatókönyv szerint nő a szankciók nyomása, és bővül az ahhoz csatlakozók száma. A kormányjelentés szerint Európa hirte-

len elfordulása az orosz olajtól és gáztól érintheti Oroszország saját piacának ellátási képességét is.

A jelentés kitért arra is, hogy a szakemberhiány milyen hatást gyakorol a gazdaságra. A dokumentum készítői szerint 2025-ig akár 200 ezer informatikus is elhagyhatja az országot, ami az első hivatalos előrejelzés az „agyelszívás” növekedéséről. A jelentés szerint az Európába, Oroszország fő exportpiacára irányuló gáz teljes leállítása évi 400 milliárd rubel (6,6 milliárd dollár) kieső adóbevétel jelenthet. A kieső árbevétel új exportpiacokkal még középtávon sem lehet teljes mértékben kompenzálni. A jelentés figyelmeztet: ha a világgazdaság recesszióba süllyed, Oroszország exportja tovább csökkenhet, ez pedig a rubel zuhanását és az infláció megugrását idézheti elő. (MTI)

Kriptoalutak és NFT-k

Ez lehet a pénz jövője?

A kriptoalutakról már több mint egy évtizede lehet hallani, és számos ember fektet bele ezekben a blokklánc-technológián alapuló virtuális pénz nemekbe. Vannak, akik jól jártak, de az sem ritka, hogy egyeseknek minden megtakarításuk ráment. Napjainkban a kriptoalutak után megjelentek az NFT-k is, és a trendekből kitűnik, hogy egyre többen érdeklődnek irántuk. De micsoda az az NFT, és szabad-e pénzt fektetni bele? Erről kérdeztük dr. Rác B. Gergelyt, a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kara Magyar Intézetének igazgatóját.

Nagy-Bodó Szilárd

– Kezdjük azzal, hogy hogyan is lehet meghatározni az NFT-t.

– Az NFT elég nagy társadalmi megmozdulást váltott ki. A lényegük az, hogy a blokklánc-technológiára épülnek, és a leggyakoribb formájuk különböző művészeti tárgyak digitális lenyomata. Az NFT angolul annak a rövidítése, hogy nem beváltható token, ez azt jelenti, hogy egy eredeti van belőle, és azt nem lehetséges egy ugyanolyanra beváltani. Hasonlóan kell elképzelni, mint a valódi műalkotásokat: a Mona Lisa festményből is csak egy eredeti van, amelynek az értéke mind gazdaságilag, mind pedig eszméileg hatalmas. De ezzel együtt rengeteg másolat is készült, amelyeknek lényegében nincs értéke. Pont ez a helyzet az NFT-k esetében is. Az eredeti NFT-kért hatalmas

összegeket fizetnek ki, például a legdrágább NFT-ért 69 millió dollárt fizettek ki. Mindezt úgy, hogy azt a művészeti tárgyat bárki elküldheti bárkinek, de eredeti csak egy van, és a blokkláncban követhető, hogy az a kié, mikor történt vele kapcsolatos tranzakció.

– Mennyire van fedezet az NFT-k mögött? Illetve mennyire kell attól félni, hogy egyik napról a másikra elveszítik az értéküket?

– Ez valamilyen szinten attól is függ, amitől a valódi, fizikai műtárgyak értéke. Ha vásárolunk befektetés céljából egy festményt, akkor abban az esetben is megvan annak a veszélye, hogy elértéktelenedik, vagy a műérték nem fogja értékesnek, művészeti értéknek tartani. Ahogy a művészeti értéke megszűnik, lényegében úgy szűnik meg a gazdasági értéke is. Pont ugyanez a képlet az NFT-k esetében is. Kér-

NFT illusztráció

Forrás: mycryptoption.com

dés, hogy mennyire lesznek tartósak az NFT-k árai? Az embereknek mindig igényük volt arra, hogy gyűjtsenek valamit. Ilyenek voltak a bélyeggyűjtemények is, amelyek egy időben, amikor mindenki gyűjtötte a bélyegeket, nagy értéket jelentettek, de ahogy ez a trend megszűnt, úgy elértéktelenedtek. Akár ez is lehet az NFT-k sorsa, de éppen az ellenkezője is megtörténhet, hogy – a műtárgyakhoz hasonlóan – idővel felmegy az áruk. Jelenleg még abban a helyzetben vagyunk, hogy az NFT-k nem álltak ki az idő próbáját, és nem tudni, hogy sikerül-e nekik.

– A kriptoalutak és az NFT-k is blokklánc-technológián alapszanak. Ezért is emlegetik őket sokszor egy lapon. De bármilyen

más hasonlóság van a két kvázi pénz nem között?

– Nincs. Egészen más folyamatok vannak a háttérben. Egy sarkalatos különbség, hogy az NFT nem fizetőeszköz, míg a kriptoalutak fizetőeszközként működnek. Továbbá bármely kriptopénzre számíthatunk árfolyamot, meg tudjuk mondani, hogy ma mennyit ér egy Bitcoin vagy más kriptopénz, addig ez az NFT-k esetében nem lehetséges, hiszen mindössze egy van belőlük.

– Meglátása szerint szabad nagyobb összeget NFT-be fektetni? A Bitcoin esetében már láttuk, hogy nagyon ingadozik az árfolyam, például tavaly nyárhoz képest nagyot esett az árfolyam, de

ha 2010-hez viszonyítjuk, akkor még mindig hatalmas érték növekedésről beszélhetünk.

– Nem áll módomban bárkinek megmondani, hogy mit szabad és mit nem. Legálisan nyilván szabad bármekkora összeget befektetni, és lehet spekulálni bármilyen értékben. Viszont a kockázat hatalmas mind a kriptopénzek, mind pedig az NFT-k esetében, ezt érdemes szem előtt tartani. Nyilvánvalóan a magas kockázatért cserébe egy magas reálhozamot is várunk, de még egyszer mondom, ugyanannyi a valószínűsége, hogy sokat nyerünk rajta, mint amekkora annak a valószínűsége, hogy sokat bukunk rajta. Éppen ezért én személy szerint nem ajánlom senkinek, hogy a megtakarítását különféle blokkláncalapú kriptopénzekre vagy NFT-kre váltsa át. Vannak, akiknek nagyobb a kockázatvállalási hajlandósága, ők spekulálhatnak azzal, hogy bizonyos kriptopénzeknek vagy NFT-knek feltehetően fog menni az áruk, de ez csak spekuláció, és semmi konkrétum nem lehet előre vetíteni. Ne felejtse el senki, hogy magas kockázat mellett magas hozam várható, de minél magasabb a kockázat, annál kisebb a valószínűsége annak, hogy az a hozam be fog következni. Nagy valószínűséggel előfordulhat az, hogy elveszítjük a kriptoalutába vagy NFT-be fektetett pénzünk egy részét vagy rosszabb esetben akár az egészet is.

Idén is találkoztak a régi társakkal

Minden augusztus második hétfőjén a gyergyószentmiklósi stadionban, majd utána egy helyi kisvendéglőben ünnepelnek azok az egykori labdarúgók és vezetők, akik kötődnek a helyi futballhoz. Idén a helyi önkormányzat és a labdarúgóklub támogatása nélkül szervezték meg az ünnepséget a Jövő egykori játékosai, Buslig Gyula, Aurel Cerghizan és Márton Géza.

Czibalmos Ferenc Attila

Márton Géza, aki a Maros megyei valamikori focisták toborzását intézte az idén is – készségesen mesélt a találkozóról és a Gyergyószentmiklósi Jövő futballszaksztyálynak történetéről.

– A gyergyószentmiklósi önkormányzatnak és a labdarúgóklubnak ezúttal nem volt lehetősége, hogy anyagilag támogassa a rendezvényt, így mi, egykori játékosok és a sportszervezet egykori alkalmazottai közös erővel szerveztük meg a baráti találkozót. Délelőtt találkoztunk a klub stadionjában, ahol fényképeket készítettünk, miközben elkezdtük feleleveníteni emlékezetes mérkőzéseinket, aztán megnéz-

A Maros megyeiek egy csoportja az ideai gyergyói focitalálkozón

Fotó: Márton Géza közösségi oldala

tük a szakosztály új műfüves pályáját, edzőpályáját, majd délben kilátogattunk a temetőbe, és megkoszorúztuk elhunyt csapattársainknak és a klub korábbi vezetőségi tagjainak a sírját. Innen egy helyi kisvendéglőbe vonultunk közös ebédre és sztorizgatásra. Marosvásárhelyről Hajnal Gyula volt a díszvendég, aki rövid ideig edzőként is dolgozott a csapatnál – kezdte a beszámolót Márton Géza, majd így folytatta: – A gyergyói futball idén 101 éves, 1921-ben alakult

meg az Atlétikai Klub, és benevezett Marosvásárhely területi bajnokságába. A csapat az 1978–1979-es idényben élte a fénykorát, amikor a bajnokság végén felkerült a B osztályba. Annak a Fazakas Józsefnek az edzősködése idején történt mindez, aki kisebb megszakítással 1975 és 1979 között irányította a Jövő csapatát (1978 augusztusától decemberig a brassói Bálint Ferenc edzte a csapatot). Előtte, azaz 1971 és 1973 között a marosvásárhelyi Publik Antal volt az edzője a gyer-

gyergyószentmiklósi együttesnek, 1974–1975-ben pedig a szintén marosvásárhelyi Csiki Ferenc edzte az alakulatot – mondta el Márton Géza, aki 1975-ben a szovátai Bartha Ferencsel került a Jövőhöz, és 1981-ig szerepelt ott.

– Az ideai találkozón Maros megyéből jelen volt Soós Zsigmond, Alexandru Cioloboc, Ruszi József, Aszalos János és jómagam Marosvásárhelyről, továbbá Veress Ernő, Kurkó Ernő és Pap István Szovátáról, Kinda György Segesvárról, Székely Béres László Erdőszentgyörgyről, valamint Florin Dumitru a Bukarest melletti Mihăilești-ről – számolt be a most 69 éves egykori játékos, aki játszott még a marosvásárhelyi Dermagant, Viitorul, Elektromaros és Ileför együttesénél, valamint az egykori C osztályos Csíkszeredai Tractorulnál is.

Arra a kérdésre, hogy a hetvenes és nyolcvanas években Maros megyéből kik voltak tagjai a Gyergyószentmiklósi Jövőnek, a klub egykori kiválósága így felelt:

– Mielőtt odakerültem volna, azaz 1973 és 1975 között a csapat tagja volt a vásárhelyi Soós Zsigmond, Máthé Attila, Aszalos János, Petru Ruja, Horváth Imre, a radnóti Kovács Mihály, a csikfalvi Mihály Sándor is, aztán Surányi Béla

(1974) és Király József (1974–1979). 1975-ben igazolt az együtteshez a szintén marosvásárhelyi Sipos Árpád (katonai szolgálata teljesítésének idejére), Muntyán László (1975–1977), Tamás Emil (1975–1977), Alexandru Cioloboc, Ionel Negrea és jómagam, valamint a kerelőszentpáli Aurel Cerghizan és Ioan Biriș is. Később Ruszi József (1976–1977), Vajna Csaba (1976–1981), majd a szovátai Szócs László kapus (1976–1980), Végh és Kurkó, idővel pedig a segesvári Kinda György, a batosi Erős Károly, a szászrégeni Sorlea focizott Gyergyóban – idézte fel a régi csapattagok nevét Márton Géza.

Hozzátette: miután a csapat felkerült a B osztályba, a vezetőség kérésére Erdőszentgyörgyről Székely Béres László (1979–1984), a Marosvásárhelyi Viitorulról Kalló Géza (1979–1980) és Tudose Miron (1979–1983), a Marosvásárhelyi Gaz Metantól Eugen Bungărdian, Nyárádszeredából Kovács Tibor, az AS Armátától Márton László (1981–1983), Balánbányáról George Ciorceri (1980–1983) került a Gyergyószentmiklósi Jövőhöz.

Az ideai találkozón is részt vett a szakosztály három rangidős játékosa: Palétán József (84), Kémenes Béla (80) és Antal Péter (78).

Aranyérmet szerzett David Popovici és Bianca Costea a junior-úszó-világ bajnokságon

David Popovici újabb világlétséget ünnepelhetett

Fotó: David Popovici közösségi oldala

David Popovici és Bianca Costea aranyérmet, Vlad Stancu pedig bronzérmet szerzett vasárnap a Limában rendezett junior-úszó-világ bajnokság zárónapján.

David Popovici a 100 méteres gyorsúszás döntőjét nyerte meg 47,13 másodperces idővel. Másodikként a horvát Jere Hribar (49,37 mp), harmadikként a ciprusi Niko-

las Antoniou (49,91 mp) csapott célba. Patrick Sebastian Dinu (50,09 mp) román úszó az ötödik lett.

Bianca Costea az 50 méteres női gyorsúszás döntőjét nyerte meg 25,35 másodperces idővel az olasz Sara Curtis (25,53 mp) és a szintén itáliai Matilde Biagiotti (25,60 mp) előtt.

Vlad Ștefan Stancu a harmadik

lett az 1500 méteres gyorsúszás versenyszámában 15:17,97 perces idővel. A román úszót a spanyol Carlos Garach Benito (15:08,14 perc) és a magyar Galicz László (15:12,71 perc) előzte meg.

Románia négy arannyal, két ezüsttel és két bronzal a negyedik helyen végzett az éremtáblán a limai junior-úszó-világ bajnokságon.

Kiemelkedő eredményesor

A román úszósport figyelemre méltóan teljesített a nyáron: David Popovici két aranyérmet szerzett a budapesti felnőtt-világ bajnokságon (100 és 200 méteres gyorsúszásban) és két aranyérmet a római felnőtt-Európa-bajnokságon (100 és 200 méteres gyorsúszásban).

Emellett a román úszók 9 érmet (öt aranyat és négy ezüstöt) nyertek a juniorok otopeni-i Európa-bajnokságán – emlékeztetett összeállításában az Agerpres hírügynökség.

Bajnokok Ligája: a mai program

Az A, B, C és D csoport első forduló mérkőzéseivel szerdán folytatódik a labdarúgó Bajnokok Ligája 2022/2023-as kiírásának csoportküzdelme.

A játéknapon több rangadót is rendeznek, az A csoportban a Napoli az előző idényben döntős Liverpoolt fogadja, a C csoportban a végső győzelemre esélyes csapatok közé sorolt Bayern München a szintén kiváló játékerővel rendelkező Internazionale vendége lesz. Utóbbi csoportban a szezon kiválóan kezdő FC Barcelona otthon kezd a cseh Viktoria Plzen ellen.

A program:

*** 19.45 óra:**

A csoport: Ajax Amsterdam (holland) – Glasgow Rangers (skót) (TV: DigiSport 1, Prima Sport 1, Orange Sport 2)

D csoport: Eintracht Frankfurt (német) – Sporting Lisszabon (portugál) (DigiSport 2, Prima Sport 2, Orange Sport 3)

*** 22.00 óra:**

A csoport: SSC Napoli (olasz) – Liverpool (angol) (DigiSport 2, Prima Sport 1, Orange Sport 2)

B csoport: Atlético Madrid (spanyol) – FC Porto (portugál) (Orange Sport 4), Club Brugge (belga) – Bayer Leverkusen (német)

C csoport: FC Barcelona (spanyol) – Viktoria Plzen (cseh) (DigiSport 3, Prima Sport 3, Orange Sport 3), Internazionale (olasz) – Bayern München (német) (DigiSport 1, Prima Sport 2, Orange Sport 1)

D csoport: Tottenham Hotspur (angol) – Olympique Marseille (francia) (DigiSport 4)

A C csoportba sorolták az Arenát

Elkészítette a női kézilabda A osztály csoportbeosztását a sportági szövetség. A második vonal küzdelmeit a következő szezonban három csoportban rendezik, és a Marosvásárhelyi Arena a C jelűbe került, ahol egyetlen kivétellel erdélyi csapatok kaptak helyet.

Bálint Zsombor

Az ideai pontvadászatba harminc csapat nevezett be, így minden csoportba tíz-tíz együttest soroltak. A kiírás értelmében az alapszakaszt oda-vissza rendszerben, heti rendszerességgel (szombatként játszott) bajnoki mérkőzésekkel rendezik. Ezt követően, amennyiben valamelyik feljutási jog nélküli alakulat (élvonalbeli klubok fióksapatai, kiválósági központok, ifjúsági csapatként beiratkozott klubok) az első három hely valamelyi-

kén végez, akkor a tabellát újra elkészítik, csak a feljutásra jogosult csapatok közötti eredmények figyelembevételével. Az első két helyezett minden csoportból, illetve a két legjobb harmadik részt vesz a rájátszásban, amelyet egyetlen helyszínen, de kieséses rendszerben rendeznek. A két döntőbe jutott csapat feljut az élvonalba, a két elődöntőben alulmaradt együttes pedig osztályozót játszhat a Virágok Ligájában 11-12. helyen végzett csapatokkal, ezúttal négyes csoportban, körmérkőzéssel.

A bajnoki idény szeptember 10-én kezdődik, az Arena az első fordulóban a Kolozsvári U-t fogadja. Az odavágók utolsó mérkőzését december 10-én rendezik, a visszavágók január 21-én kezdődnek és április 22-én zárulnak. A rájátszást május 12-14-én, az osztályozót június 4-6-án játsszák.

Ezekkel a mérkőzésekkel kezdődik az A osztály C csoportja

Az 1. forduló párosításai: Resicabányai Universitatea – CNE Rm. Vâlcea, Temesvári Universitatea – Nagyvárad CSU, Dévai CSM – Nagybányai CNOPJ, Tordai Liviu Rebreanu Főgimnázium – Besztercei Gloria II, Marosvásárhelyi Arena – Kolozsvári U.

Közönségszolgálat

Szerkeszti: Szer Pálosy Piroska

Tanulmányi átlagot tanév végén számolnak

A közoktatási keretszabályzat módosításai

A 2022/2023-as tanév 36 tanítási hétből áll, és 2023. június 16-ig tart. Az új keretszabályzat mellett újdonság, hogy a nyolcadik osztályt végzeteket a képességfelmérő vizsga osztályzata alapján rangsorolják, az ötödik osztályosok pedig a tanév elejétől kaphatnak tanulmányi és szociális ösztöndíjat.

A 12. osztályosok, illetve az esti tagozat 13. osztályos diákjai 34 héten át járnak iskolába, számukra 2023. június 2-án zárul a tanév. A nyolcadikosok számára június 9-én zárul az iskolai év, amely esetükben 35 tanítási hétből áll. Az Agerpres hírügynökség tájékoztatása szerint Sorin Cîmpeanu oktatási miniszter nyilatkozata értelmében a 2022/2023-as tanévtől nem fog beleszámítani a felvételi jegybe az 5-8. osztály tanulmányi átlaga, kizárólag az országos képességfelmérő vizsgán kapott osztályzat alapján rangsorolják majd a diákokat. Az ötödik osztályosok – az eddigi gyakorlattól eltérően – már a tanév elejétől kaphatnak szociális és tanulmányi ösztöndíjat. A jogosultsági feltételek között szerepel a húsznál kevesebb hiányzás, a tanulmányi ösztöndíj esetében pedig a negyedik osztály végi nagyon jó minősítés.

Az új tanévben öt tanítási modul és öt vakáció

– 2022. szeptember 5-e és október 21-e között tanítás lesz, míg október 22. – október 30. között vakáció.

– Október 31. – december 22. között tanítás, majd december 23. – 2023. január 8. között vakáció.

– 2023. január 9-e és február 3-a, február 10-e vagy február 17-e között (a megyei tanfelügyelőségek döntése szerint) tanítás. Ezt egyhetes vakáció követi a február 6–26. közötti időszakban, a megyei tanfelügyelőségek döntése szerint.

– Február 13-a vagy február 20-a vagy február 27-e és április 6-a között tanítás. Április 7–18. között vakáció.

– Április 19. és június 16. között tanítás. Június 17-e és szeptember 3-a között vakáció.

Október 5-én, az oktatás nemzetközi napján, illetve a hivatalos munkaszüneti napokon nem lesz tanítás. Az Iskola másként hetet és a Zöldhetet február 27-e és június 16-a között kell megszervezni, az erre szánt egyenként ötnapos időszakról a tanintézetek döntenek.

Megszűnik a tanulók eltanácsolási lehetősége

Idén szeptember 1-jétől életbe

lépett a közoktatási intézmények megszervezéséről és működéséről szóló új keretszabályzat. Ennek főbb újdonságai a korábbi szabályzathoz képest:

* Az elektronikus napló használatának szabályozása (kezdetben csak az ezzel kapcsolatos kísérleti projektben részt vevő tanintézetek használják).

* Az egyes tantárgyakból évente adott jegyek/minősítések számát a tanár szabja meg a kerettantervben meghatározott tanulási-tanítási egységek és a heti óraszám alapján. Valamennyi tantárgyból a heti óraszám legalább hárommal több jegyet/minősítést kell adni.

* Tanulmányi átlagot csak a tanév végén kell számolni minden tantárgyból, ezt a tanév során kapott jegyek számtani középátlama adja.

* A tanulók eltanácsolására vonatkozó rendelkezések törlése, mivel a tanulóhoz való jogot az alkotmány garantálja, az eltanácsolásra csak a posztliceális képzésben van lehetőség, ez ugyanis nem kötelező.

* Minden olyan rendelkezés törlése, amely lehetőséget ad pénzt gyűjteni a tanulók szüleitől. (pálosy)

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Pályázat a megye legjobb középiskolás tanulóinak

Mákvirág díj

A Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége pályázatot hirdet Mákvirág díj, azaz A megye legjobb IX., X., XI. és XII. osztályos tanulója cím elnyerésére. A pályázatok benyújtásának határideje: szeptember 26.

A pályázaton azok a romániai magyar közoktatásban tanuló 9–12. osztályos tanulók vehetnek részt, akik a 2021–2022-es tanévben kiemelkedő tanulmányi eredményeket értek el, tantárgyversenyeken, kulturális és sportrendezvényeken díjazottjai, példás magatartású tanulók. A díjra megyénként pályázhatnak, és elérhetik a bronz, ezüst, arany és gyémánt fokozatokat, aszerint, hogy a pályázó egyszeri, kétszeri, háromszori vagy akár négyszeri kitüntett.

A pályázatok beadási határideje: 2022. szeptember 26.

A pályázat elbírálásának döntő szempontjai:

– minimum 9,20 tanulmányi átlag;

– 10-es magaviseleti jegy;

– hazai és nemzetközi tantárgyversenyeken elért eredmények;

– országos és megyei sport-, kulturális és tudományos diákköri rendezvényeken elért eredmények.

A díjra online lehet pályázni. Az internetes pályázatkezelő rendszer elérhető a www.rmpsz.ro címen.

A pályázók a regisztráció során hiteles adatokkal kötelesek kitölteni az adatlapot. Valótlán adatok közlése magával vonja a pályázatból történő kizárást.

A pályázatot a megyei RMPSZ-elnökségek bírálják el, ellenőrizve az oktatási intézményeknél a pályázatban feltüntetett adatok hitelességet. A pályázati határidő lejártá után nem fogadnak el pályázatot. A regisztráció során megadott értesítési címen tájékoz-

tatnak az RMPSZ országos elnöksége díjak odaítélésére vonatkozó döntéséről. Az adatlap rovatait ékezetek használatával, nagybetűs írásmóddal kell kitölteni. A pályázó a család- és keresztnévét a hivatalosan használt módon (ahogy a személyazonosság igazolványban található) vezesse be! Az oktatási intézmény nevét is a hivatalosan használt módon, magyar nyelven kell kitölteni. Ha a pályázatot benyújtását követően az igénylő értesítési címe, telefonszáma megváltozik, ezt az rmpsz@rmpsz.ro címen lehet jelezni. A pályázatot benyújtását az igénylő ne hagyja a pályázati határidő utolsó napjára – áll az RMPSZ országos elnökségének felhívásában. A Mákvirág díj ünnepélyes átadását előreláthatólag ez év október 22-én, szombaton a szovátai Teleki Oktatási Központban tartják.

Programfelelős: Köllő Zsófia, e-mail: kollozsofia@rmpsz.ro. (szer)

Ingyenes jogsegélyszolgálat Marosvásárhelyen

A Kisebbségi Jogvédő Intézet állandó jogsegélyhálózatán keresztül minden hétfőn 10-13 óra között és szerdán 14-17 óra között magyarságuk vagy vélhetően magyarságuk miatt sérelmet elszenvedett állampolgárok jelentkezését várják ingyenes jogsegélyszolgálatra Marosvásárhelyen, a Törvény-szék/Justiției utca 10. szám alatt, a 2. emeleten, tel.: 004/0741-175-454, e-mail: csillex@yahoo.com.

E-mailben emlékeztetnek a közúthasználati díj kifizetésére

A romániai közutakat használó gépjármű-tulajdonosok számára fontos változásokat jelentett be nemrég a Szállításiügyi Minisztérium. A hatóság rendelete szerint minden olyan járművezetőt, aki 30 napos vagy annál hosszabb időtartamra vásárolt útdómatricát, e-mailben értesítik annak lejártáról.

Szer Pálosy Piroska

Az elmúlt években sokan kaptak értesítést pénzbírságról, mivel elfelejtették ellenőrizni az országutak használatáért fizetendő díj érvényességi idejét, és úgy közlekedtek, hogy ezt nem fizették ki. A hatóságok ezért úgy döntöttek, hogy még az útdó érvényességének a lejártá előtt értesíteni kell a járművek tulajdonosait. Az e-mailben történő értesítéshez legalább 30 napig érvényes jegyet kell vásárolni, aki például csak egy hétre vásárol, az nem kap értesítést az útdó lejártáról.

A Közlekedési Minisztérium 2022. évi 365-ös számú rendeletébe foglalt intézkedéseket áprilistól alkalmazzzák, mellyel a kiszabott bírságok számának csökkentését, de a költségvetési bevételek növelését is célozzák – áll a Szállításiügyi Minisztérium közleményében.

Az útdó vásárlójának lehetősége van arra, hogy igényelje az e-mailben való figyelmeztetést, de arra is, hogy elutasítsa a matrica lejártáról szóló értesítést. Az, aki nem akar meglepetést a matrica lejártakor, megadja az e-mail-címét, amelyre majd értesítést kap. Az új szabályokhoz való igazodás érdekében a hivatalos forgalmazóknak az alkalmazástól számítva legfeljebb hat hónap áll rendelkezésükre.

Nöttek a kiróható bírságok

A személygépkocsik esetében 275 lejttől 550 lejig terjedő pénzbírság-

gal sújthatók azok a sofőrök, akiket kamerák rögzítenek az országutakon érvényes útdó díj nélkül közlekedve. Amennyiben 48 órán belül törlesztik, a bírság felét fizethetik. A 3,5 tonnás vagy annál kisebb össztömegű teherautók esetében 950 lej és 1.900 lej közötti büntetés róható ki, a 3,5 és 7,5 tonna közötti gépkocsik esetében 3.100 és 6.200 lej közötti a bírság. A 7,5 tonnánál nagyobb, de 12 tonnánál kisebb össztömegű tehergépkocsik esetében a kiróható bírság 2.750 és 5.500 lej között mozog. 12 tonnánál nagyobb vagy azzal egyenlő legnagyobb megengedett össztömegű, legfeljebb háromtengelyes kamionok esetében a bírság alsó határa 3.550 lej, a felső határ 7.100 lej. A személyszállító autóbusszok esetében az úthasználati díj nélküli közlekedés miatt 2.750 és 5.500 lej közötti bírság róható ki.

A cél nem a bírságolás, hanem az úthasználati díjak törlesztése, amelyeket az utak karbantartására és javítására fordít az Országos Közúti Infrastruktúrát Kezelő Társaság (CNAIR) – hangsúlyozták a közleményben.

A CNAIR ugyanakkor figyelmezteti a járművezetőket, hogy plusz-költséggel számolhatnak, ha nem a közútkezelő honlapján fizetik ki az úthasználati díjat. Arra kéri a felhasználókat, hogy az országutak és autópályák használati díját kizárólag a hivatalos szolgáltatóknak fizessék ki, amelynek az online elérhetősége megtalálható a vállalat www.cnadnr.ro/ro/puncte-de-distributie honlapján vagy a CNAIR portálon, a www.erovinieta.ro webcímen.

A CNAIR nem vállal felelősséget azért, ha az útdíjat más internetes portálokon fizetik be. Útdómatrica a 7500-as számra küldött SMS révén is vásárolható.

Fotó: Nagy Tibor

4keréken

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Jövőben is elmarad a Genfi Autószalon

A Genfi Autószalon

Forrás: totalcar.hu

Az már senkinek nem újdonság, hogy a koronavírus-járvány után megjelent az újabb probléma, a háború. Ez mind a gazdaságot, mind pedig a politikai döntéseket nagyban befolyásolja, de az autóiipart is érinti. Egyrészt az ellátási láncok akadozása jelent gondot, másrészt a különböző rendezvényekre is kihatással van. Ennek eredményeképpen elmarad jövőben a Genfi Autószalon, ez pedig zsinórban a negyedik alkalom, amikor a szervezők kénytelenek lemondani a rendezvényről.

Az eredeti tervek szerint jövőben két szakaszban rendezték volna meg: februárban tartották volna Genfben, novemberben pedig Dohában. Azonban az európai helyzet miatt csak az utóbbi eseményt tartják meg, Katarban; ezt két évente rendezik meg a Qatar Tourismmal való együttműködés részeként.

Marurice Turetini, az autószalon elnöke közleményében azt írja, hogy mindent megtettek annak érdekében, hogy a 2023-as Genfi Autószalon sikeresen megvalósuljon, azonban sajnos a kockázatok felülmúlták a lehetőségeket, így negyedik alkalommal is elmarad a népszerű esemény. Igaz, az előző hárommal a koronavírus-járvány miatt törölték, bár akkoriban próbálták online megszervezni. Azzal kapcsolatban, hogy 2023 februárjában lesz-e Genfi Autószalon a virtuális térben, egyelőre nincsenek hírek, viszont gyanítható, hogy nem. Erre az enged következtetni, hogy Sandro Mesquita, a Genfi Autószalon igazgatója úgy vélekedett, hogy sokan nincsenek jelenleg olyan helyzetben, hogy elkötelezzék magukat egy európai kiállítás mellett. Ebből lehet arra következtetni, hogy jövőben maguk az autómárkák nem fognak részt venni, így sem fizikai, sem online közönségre nincs szükség.

A szervezők minden körülményt megvizsgáltak, és ezek után világossá vált, hogy a 2023-as Genfi Autószalon el fog maradni. A szervezőcsapat közleményében mind a kiállítóktól, mind pedig a látogatóktól elnézést kért. Jelenleg csak a remény marad azzal kapcsolatban, hogy 2024-ben, négy év kihagyás után, újra sikerül teljes pompájában megszervezni a világ egyik legnagyobb autóbemutatóját. A szervezők egészen biztosan nem akarnak teljes egészében lemondani róla, így, ha nyugodtabb lesz a gazdasági és geopolitikai helyzet, visszatérhet a Genfi Autószalon.

Egy darabig még nem lehet Tesla Model 3 Long Range-t rendelni az Egyesült Államokban és Kanadában

A Teslát lehet szidni a felelőtlen ígéretei miatt, most viszont nem az történt, mint általában, vagyis nem Elon Musk mondott nagyot, hanem a gyártási folyamatokba bevart a globális félvezetőhiány és a háború. Így azoknak, akik eddig várták a Tesla Model 3 Long Range kiadását, csalódnuk kellett, mert a megrendelésekkel kapcsolatos óriási csúszás miatt a gyártó eltávolította a honlapjáról ezt a konfigurációt. Így pedig a fogyasztók be kell érjék vagy az olcsóbb, hátsókerék-meghajtású Model 3-mal vagy a Performance változattal.

Fontos hozzátenni, hogy a Tesla weboldaláról nem tűnt el a Model 3 Long Range, pusztán annyi történt, hogy elszürkült, azaz inaktívvá vált. Alatta pedig az olvasható, hogy csak 2023 januárjában lesz elérhető. Korábban ugyebár azt ígérték, hogy 2022 novemberében és 2023 januárja között fogják leszállítani. Viszont, ha figyelembe vesszük,

hogy más gyártóknál bizonyos típusok esetében több mint egy év a szállítási idő, nem is beszélhetünk éppen akkora csúszásról a Tesla esetében. Továbbá nagy előny a Tesla számára, hogy a másik két modell, a Standard Range és a Performance továbbra is rendel-

hető, és az ügyfelek október és december között kézhez is kapják az autóikat.

A késéssel kapcsolatban Elon Musk is megszólalt a Twitteren, ahol elmondta, hogy számára és csapata számára nem a kereslet növekedése jelenti a legnagyobb problémát,

hanem a termelés. Azt, hogy a Tesla-vezér ezalatt a globális félvezetőhiányra és az ellátási láncok nehézségeire utalt, vagy arra, hogy nincs elég gyár, ahol le tudnák gyártani a kért mennyiséget, nem tudni. Azzal kapcsolatban, hogy elérhetetlenné tették a honlapon a Long Range kivitel, úgy fogalmazott, hogy jelenleg túl hosszú a várólista, de nem sokára újra engedélyezni fogják a rendeléseket.

A helyzet érdekessége, hogy hiába került most nehezebb helyzetbe a Tesla, a többi autógyártó még így sem tudja felvenni vele a versenyt. Idén a második negyedévben a Tesla több mint negyedmilió autót szállított le, ezeknek a túlnyomó többsége Model 3 és Model Y volt. Továbbá a Tesla célja, hogy az ez végére kétmillió darabszámra tudják növelni a termelést, amivel komolyan meghaladhatják az egyes belső égésű motoros autógyártók által kitűzött célszámokat is. Természetesen az már egy másik kérdés, hogy ez valóban sikerülhet-e Elon Musk vállalatának, vagy csak ismételtlen egy megvalósíthatatlan ígérettel álltak elő? Jövőben kiderül.

Tesla Model 3

Forrás: Tesla

1600 lóerős nyitott tetős szörnyeteg a Bugattitól

A szupersportautóknál mindig jelen volt a számháború. Ez pedig most sincs másképpen. Jöhetnek a szigorúbb kibocsátási normák, a sportautógyártókat nem fogja érinteni, az ő célközönségük ugyanis millió eurós nagyságrendben fizet egy autóért, így a gyártóknak nem kell fájni a feje a büntetés miatt. Ehelyett inkább arra helyezik a hangsúlyt, hogy mekkora az adott autó teljesítménye, hiszen ez sokkal fontosabb annak érdekében, hogy megfoghják a potenciális vásárlókat.

Így tett most a Bugatti is, amikor előállt egy teljesen új autóval, a Mistrallal. Ez az új modell egy nyitott tetős roadster lesz, amelyben a Bugatti W16-os, 8 literes motorja foglal helyet, 1578 lóerő teljesítménnyel. Ez a motor más ismerős lehet azoknak, akik otthonosan mozognak a szupersportautók világában, hiszen először a Chiron Super Sport 300+-ban használták.

A bitang erős motorhoz egy hétsebességű dupla kuplungos váltó párosul, és az autó

végsebessége akár 420 km/h is lehet. Azonban minden bizonnyal itt is beindul a számháború, és a Bugatti mindent meg fog tenni annak érdekében, hogy megdöntse a leggyorsabb roadsterek jelenlegi világcúcsát, amelyet a Hennessey Venom GT állított fel a maga 427 km/h-s sebességével.

Bár a számok tekintetében abszolút csúcsonak tűnik a Bugatti Mistral, a belső tér kialakításánál megőrizték a márkánál már ismert puritánságot. A Mistral ugyanis nem kapott nagy digitális kijelzőket, helyettük a gyártók inkább a funkcionalitásra törekedtek, ilyenek például az egymásra helyezett klímazabályozók, amelyekről a turbónyomást és egyéb információkat is le lehet olvasni.

Annak ellenére, hogy semmi különleges nincs a Mistral belsejében, szinte biztos, hogy nem lesz két egyforma a piacon, mert a Bugatti mindig rengeteg egyedi anyagot és kiegészítőt kínál, amelyek közül választhatnak az ügyfelek annak érdekében, hogy egyedivé tegyék az autójukat.

Külön érdekesség, hogy a Mistral – a Chironnal ellentétben – nem lesz nagy szériás

autó, mindössze 99 darab készül belőle, egyenként 5 millió eurós áron. Azonban az, aki most szeretne rohanni a boltba, hogy

megrendelje magának, ne menjen, már mind egyiket eladták, és a szerencsés vásárlók 2024-ben kezdenek átvenni a Mistralkat.

Bugatti Mistral

Forrás: Bugatti

Adalékok egy tárlatmegnyitáshoz

A három Ughy csodálatos időutazása

Érdekes, különleges képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön délután a marosvásárhelyi Bernády Házban. Egyrészt, mert családi tárlatról van szó, ugyanis a kiállító, Ughy István és fia, Miklós, valamint unokaöccse, Levente vonultatták fel alkotásaikat. Az is figyelemre méltó, hogy míg István festményeket, Miklós grafikákat, Levente faszobrokat helyezett a kiállítóterbe. Mindemellett, hogy a munkák különböző stílusban készültek, sok közös is van bennük. Nem véletlenül.

Vajda György

Kezdjük talán a legidősebbel. Ughy István festőművész 1938-ban született Székelykeresztúron, az elemi iskolát szülővárosában végezte, utána a marosvásárhelyi Művészeti Középiskolában tanult tovább, majd a kolozsvári Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskola festészeti szakán szerzett diplomát 1963-ban. Előbb tanárként dolgozott a szászrégeni művészeti iskolában, majd szabadúszóként, illetve a székelykeresztúri múzeum külső munkatársaként. Grafikai tudását múzeumi tevékenységében is hasznosította, így láthatott napvilágot a *Csontkarcolatok, porszaruk rajzai* című kötet 1975-ben. Ezután a múzeum belső munkatársaként dolgozott, jelentős szerepet vállalva a régészeti, néprajzi és természetrajzi kiállítás létrehozásában, a képtár megteremtésében. Benkő Elekkel közös publikációja 1984-ben jelent meg a bukaresti Kriterion Könyvkiadónál *Székelykeresztúri kályhacsempék* címmel. Múzeumi munkássága révén meghatározó módon járult hozzá a Benkő Elek által Budapesten közzétett kiadvány létrejöttéhez, melynek címe *A középkori Keresztúr-szék régészeti topográfiája* (1992). 1986-ban megvált a múzeumtól, és négy éven át segédmunkásként dolgozott, Magyarországra való áttelepedéséig.

1990-től Pápán a Gróf Esterházy Károly Kastély és Tájmuzeum régészeti rajzolója volt, de a képzőművészeti anyagot is kezelte. Ilon Gábor korábbi igazgatóval közös munkájuk, *A Kárpát-medence régészete* főiskolai tankönyv. 2005-ben megszűnt a munkaviszonya a múzeummal. Veszprémben több alkotótársával együtt (Kádár Tibor, Horváth Lajos, Párkányi Raab Péter, Dienes Attila) létrehozták a figuratív csoportot, hogy ezt a stílusábrázolást hozzák vissza a művészetbe. Saját munkáit 1964 óta állítja ki Erdélyben, Magyarországon, a Felvidéken, Németországban, Hollandiában, Horvátországban, Ausztriában. Fiatalon csoportos kiállításon vett részt az Egyesült Államokban, a közelmúltban pedig két művészársával együtt csaknem egy évig oroszországi tárlatokon szerepelt. Az Art Nouveau Galériában látható 52 munkájának nagy része 2002 után készült. S míg az előbbiben inkább a vallási, mitológiai, illetve biblikus látomásokat megjelenítő, átértelmező alkotásait mutatta be, addig a Bernády Házban a népi világ ihlette

műveket láthatjuk. Amint említettük, Veszprémben létrehozták a figuratív alkotócsoportot, vallomása szerint azért, hogy egy kicsit visszahozzák a művészi stílust, szemben a kortárs művészet szerteágazó, alkalmanként értelmezhetetlen alkotásaival. A figuratív művészi stílus a látható ábrázolással nyilvánul meg, a valóság felismerhető, azonosítható elemei szerepelnek a képzőművészeti alkotásokon. Ughy István képei sem köntörfalaznak. Kimondják az igazat, ami túlmutat a felszínen, és azt is láttatni próbálja, ami talán ott van bennünk, a tudatalattiban. Az ábrázolásmódja helyen-

ként groteszk, bizar. Nem egy idillikus képet látunk, hanem egy átélényegített valóságot. Egy tükörkép. Olyan szimbolikus realista-naturalista ábrázolásmódban, amely elvonatkoztatott és általánosított. És ettől talán örök és elgondolkodtató. A formák nyersék, a karakterek elnagyoltak, a képszerkesztés zsúfolt, és tele van szimbólumokkal, amelyeket csak hosszabb szemlélődés után lehet észrevenni, kihámozni. Sajátosan picassósak, mint ahogy az egyik festményen fel is tünteti a nagy alkotó nevét. Az arcok helyenként elmosódnak, torzók, mintha egy más dimenziót nyitnának meg. Egy univerzális világképet tükröznek, akár a népmesék, amelyek a sokféle (népi) történetek letisztult fonálát adják át nemzedékről nemzedékre azáltal, hogy a megjelenített történet általános tanulságokat tartalmaz. Talán ilyenek Ughy István népi ihletésű festményei is? Fejtsék meg a szemlélők mindezt, e 13 alkotást elemezve!

Fia, Ughy Miklós egy másik világba kalauzol. 1968-ban született Marosvásárhelyen. A marosvásárhelyi Művészeti Líceumba járt, tanárai Molnár Dénes és Major

Gizella voltak. Kétszer felvételizett: egyszer Kolozsvárra, majd Budapestre a képzőművészeti egyetemre. 1990-ben költözött Magyarországra, a szombathelyi főiskola Vizuális Művészeti Tanszékén végzett, mesterei Tóth Csaba és Kisléghy Nagy Ádám képzőművészek voltak. A budapesti Magyar Rajzfilm Kft.-nél Jankovics Marcell Kossuth-díjas rajzfilmrendező keze alatt is dolgozott. A kilencvenes évek közepétől állít ki egyéni és csoportos tárlatokon, többek között Szombathelyen, Pápán, Budapesten, Veszprémben, Ajkán, Sárváron, Pécsen, Balatonfüreden, illetve külföldön Kampenben, Schwetzingenben, Komáromban. 2000 óta tagja a Veszprémi Művész Céh Egyesületnek, valamint a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének. Jelenleg rajztanár Pápán, a katolikus iskolában, és grafikával és festéssel foglalkozik. Miklós nem kötődik irányzatokhoz, stílusokhoz,

Fotó: Nagy Tibor

Ughy Levente 1974. január 20-án Marosvásárhelyen született. Levente édesapja, aki szintén Miklós, szobrászattal foglalkozott. Vallomása szerint gyerekkorától rajzolt, és vonzották a művészetek. Ehhez képest viszonylag későn, 2000 őszén kezdett el faragni. S volt ereje, elszántsága arra is, hogy képezze magát. Nyolc évig díszüvegező műhelyben dolgozott, ahol elsajátította az ólomüvegezés új-fajta, ún. Tiffany-technikáját, majd a Népművészeti Egyetemen elvé-

és beépítettek bizonyos alkotásokba. A legismertebb magyar festőművész, aki használta ezeket a titkos elemeket, Csontváry Kosztká Tivadar volt. Így Ughy Levente szobrain is minden elemnek precíz helye van, és úgy fonódik egyik a másikba, ahogyan az égi csillagjegyek követik egymást az univerzumban. A szobrok szellemidőzők, a megformált természeti lényeket összekötik a természetfelettiakkal, hogy ezek átélényegüljenek a tudatalattiba. Mindebben az a csodálatos, hogy ahány irányból szemléljük e totemoszlopokat, annyiféle értelmezést adhatunk az elemeknek, hiszen mást és mást látat a szobrász. Például megjelenik egy lófej, amely egy másik szögből kecskének látszik, aztán egy női vagy férfialakot, portrét vélünk meglátni, de ott vannak kicsiben az asztrálmítológia rejtjelei is. Mindenek felett pedig a szobron levő lyukaknak is szerepe van, hiszen ezek hol egy szemgödröt, más-hol pedig az univerzumban nemrég felfedezett fekete lyukakat, az űrt, a semmit jelentik meg. Az üresség is a pozitív és a negatív játékként van jelen úgy, hogy a negatív formából pozitív lesz és fordítva. Akár a magyar népmesében, ahol mindig a jó és a rossz harca, a sötét és a fehér oldal küzdelme jelenik meg, ami nem más, mint az éjszaka és a nappal váltakozása, Földünk éltető lükete. És még egy adalék: a szobrok a Bernády Házban úgy vannak elrendezve, hogy a köztük való szemlélődésnek is szerepe van. Míg a nagyteremben levőkön a humanoid formák az állat- és a növényvilág elemeivel keverednek, addig az utolsó teremben megjelenik a humanoidok és a gépek világának összefonódása. Mi lenne más, mint egy olyan apokaliptikus prófécia, amely előrevetíti a technológia rabságában levő humanoidok szomorú jövőjét?

A három Ughy kiállítása tehát, a mesék világából kiindulva, az univerzális szimbólumok szárnyán elénk tárva az idillikus helyett a groteszk való világot, elvezet gondolatban (a szobrokon keresztül) egy olyan jövő felé, amely nem is áll olyan távol tőlünk. Ezek volnánk mi, emberek? Válaszoljon mindenki a saját meglátása szerint a Bernády Házban a három Ughy kiállításán. Jó időutazást!

A kiállítás szeptember 20-ig látogatható a Bernády Ház földszinti termeiben.

FELKÉSZÍTÜNK AZ ŐSZRE

szeptemberi kedvezményünkkel:

INGYENES KONZULTÁCIÓ*

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZÜRŐS LENCSEKRE

Igényelheted bármelyik kabinetünkben!

**SZÁSZRÉGEN
(Libertății)**

B-dul Libertății, Nr.12/2
0733 553 971

MAROSVÁSÁRHELY (Központ)

P-ța Mărășești, Nr. 21.
0733 553 976

MEDGYES

Str. Pompierilor Nr. 4.
0735 830 678

DICSŐSZENTMÁRTON

Str. Victoriei, Nr. 21.
0736 386 353

MAROSVÁSÁRHELY (Tudor)

B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126
0755 088 379

NYÁRÁDSZEREDA

Str. Pompierilor Nr. 1.
0733 553 973

SZÁSZRÉGEN (Cardinal)

Str. Cardinal Alexandru Todea,
Nr. 25/A
0728 908 856

SEGESVÁR

Str. Mihai Viteazu Nr. 40
0770 810 855

MAROSLUDAS

Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr.
7.
0735 786 853

*a raktárkészleten levő lencsét tartalmazó szemüveg vásárlásakor.

*A hirdetési rovatban
megjelent közlemények,
reklámok tartalmáért
a hirdetésfeladó vállalja
a felelősséget!*

LAKÁS

ELADÓ egyszoba-összkomfortos, 50 m²-es lakás a Dózsa György utca 189. szám alatt. Érdeklődni mindennap 8-20 óra között a 0773-381-254-es telefonszámon. (17063)

MINDENFÉLE

TETŐFEDŐ KFT. vállal tetőkészítést, tetőjavítást, ácsmunkát, bádogosmunkát, szigetelést, meszelést, bármilyen kis javítást. Tel. 0746-972-003, Fülöp Hunor. (17003-I)

MELLÉKÉPÜLETEK bontását vállalom. Tel. 0747-462-267. (16944-I)

VÁLLALUNK építkezési munkát, bármilyen kisebb javítást, tetőfedést cseréppel, fémcseréppel, külső-belső festést, saját anyaggal is dolgozunk. Elszállítunk hulladékot. Tel. 0747-300-332. (17031)

TETŐFEDŐ ácsmester, vállalom új tetők készítését, cserépforgatást, sürgős javítást, építkezési munkát. Tel. 0750-826-225. (16832)

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornajavítást, teraszkesztést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17038-I)

VÁLLALUNK garázsjavítást, szigetelést, tetőfedést Lindab lemezzel. Hívjanak bizalommal! Tel. 0767-837-782. (17039-I)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0767-563-971, Balázs. (16992)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát, szigetelést, meszelést, tetőjavítást, bádogosmunkát, kapuk, kerítések hegesztését, bármilyen kis javítást. Adunk anyagot akármilyen munkához. Vállalunk sürgős munkálatokat is. Tel. 0767-763-947, András. (16780)

VÁLLALUNK tetőjavítást, bármilyen építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 16% kedvezmény. Tel. 0767-564-102, Miklós. (16993)

MEGEMLEKÉZÉS

Megtört szívvel és mély fájdalommal emlékezem szeptember 7-ére. Már egy éve, hogy szeretett édesanyám, **KILYÉN ROZÁLIA** született Bakos örökre elbúcsúzott az élők sorából. Szerető és gondos édesanyja voltál, emléked legyen áldott, nyugalma csendes! Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Emlékét fájó szívvel őrszi bánatos fia, **Ócsi.** (16977-I)

Az élet csendesen megy tovább, de a fájdalom elkísér bennünket egy életen át. Fájó szívvel emlékezőnk szeptember 7-én **KILYÉN ROZÁLIÁRA** szül. Bakos halálának első évfordulóján. Emlékét örökre szívünkbe zárjuk. Unokája, **K.J.A.** és családja. (16970-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

DR. INCZE SÁNDOR belgyógyász főorvos betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatt. Tel. 0265/265-112. (16891-I)

A **TIMKO PÉKSÉG** alkalmaz üzleteibe **MUNKATÁRSAT**. Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon. (66723-I)

AZ OLIGRAF MUNKÁST alkalmaz. Tel. 0725-917-420. (66738-I)

A marosvásárhelyi **JAZZ & BLUES CLUB TAKARÍTÓT** alkalmaz teljes munkaidővel (8-40), előnyös bérezéssel. Jelentkezni a 0745-501-749-es telefonszámon, illetve a blues_brothers@yahoo.com e-mail-címen lehet. (-I)

Roncsautóprogram 2022

Eladná régi autóját? Most lehetősége van **LEADNI** akkor is, ha **NEM** kíván új autót vásárolni.

Szállítást, forgalomból kiíratást és helyben fizetést vállalunk!

Információkért hívjon a **0741-022-199-es számon.**

*Az emlékezéshez szeretet kell,
és akit szeretünk, nem feledjük el.
Imádtad családot, mindenkit
szeretted,
az volt boldogságod, ha örömet
szerezted.*

*Jóságos szíved pihen a föld alatt,
minden érted hullott könnycsepp
nyugtassa álmodat.*

Fájó szívvel emlékezünk
szeptember 7-én

ÁBRAHÁM ISTVÁNRA

halálának 8. évfordulóján. Emléke
legyen áldott, nyugalma csendes!

Felesége, Erzsé, lányai: Emese, Csilla, Timi,
vejei: Feri, Ferike, Sanyika és unokái: Hunika és Zsófia. (17044-I)

*„Egy gyertyaszál most érted
égjen,
Ki fent vagy a csillagok közt az
égben,
Ki vigyáz ránk onnan fentről,
S lelkünkhöz szól a
végtelenségből.”*

Soha el nem múltó
fájdalommal emlékezünk
szeptember 7-én **KILYÉN
ROZÁLIÁRA** halálának első
évfordulóján. Emléked örökre
szívünkbe zártuk. Nyugodjál
békében, kicsi Mama!
Menyed, Bogár, unokád,
István, dédunokád, Gyopár.
(17043-I)

Egy hosszú, rögös út véget ért.
Megrendült szívvel tudatjuk
mindazokkal, akik ismerték és
szerették, hogy a Kishegyszőlő-
ben lakó édesanyja, nagymama,
dédmama, rokon és jó szomszéd,

SÁNDOR ANNA
(Annus néni)

megtört szíve, hosszú, türelemmel viselt szenvedés után megszünt dobogni.

Szeptember 7-én, szerdán 13 órakor helyezük örök nyugalomra a marosvásárhelyi Jeddí úti temetőbe.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (17057-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy öv. **MÁRTON DÉNESNÉ** szül. **ADORJÁN ERZSÉBET** nyugdíjas tanárnő életének 95. évében csendesen megpihent. Drága halottunkat szeptember 8-án 14 órakor helyezük örök nyugalomra a református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Gyászoló családja.

*„A földbe térünk mindahányan,
s az évek szállnak, mint a percek,
véred kiontott harmatával
irgalmazz nekünk, Jézus Herceg!”* (Villon) (17058-I)

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett férj, apa, nagytata, a nagysármási születésű

PORKOLÁB SÁNDOR

marosvásárhelyi lakos életének 87. évében csendesen elhunyt. Temetése szeptember 8-án, csütörtökön 13 órakor lesz a Jeddí úti temetőben, református szertartás szerint.

Mély fájdalommal búcsúzik felesége, gyerekei, unokái.
Nyugalma legyen csendes!
(17069-I)

RÉSZVÉTVILVÁNÍTÁS

Részvétünket fejezzük ki a gyászoló családnak kedves kollégánk,

BARTA ZOLTÁN

hirtelen halála miatt. Isten adjon neki csendes nyugodalmat!
Nagy Csaba és családja.
(17059)

Öszinte, mély együttérzéssel vagyunk volt osztálytársunk, **Bodó Sándor (Bogyó)** mellett szeretett **ÉDESAPJA** elvesztésében.

A Bolyai Líceumban 1976-ban végzett XII. D-s osztálytársak.
(17067-I)

SAJTÓKÖZLEMÉNY

2022.09.07.

Haladnak a Kultúrpalota felújítási munkálatai

A 2014-2020-as Regionális Operatív Program (POR 2014-2020) keretén belül finanszírozott „A Kultúrpalota felújítása” projektet (MySMIS kód 116264) Maros megye közigazgatási egység vitelezi ki. A POR 2014-2020 Irányító Hatósága a Fejlesztések, Közmunkálatok és Közigazgatás Minisztériuma, a Közreműködő Hatóság pedig a Központi Regionális Fejlesztési Ügynökség (ADR Centru). A projekt összártéke 10.918.428,75 lej, amiből 6.076.895,95 lej vissza nem térítendő támogatható költség, kivitelezési határideje pedig 2023. december 31.

A projekt konkrét célkitűzése a Kultúrpalota történelmi emlékmű felújítása, ennek fenntartható hasznosítása, turisztikai és kulturális potenciáljának népszerűsítése, valamint a látogatók számának hat százalékos növekedése által.

A projekt keretén belül Maros megye kötött egy szerződést a műszaki terv elkészítésére és a Kultúrpalota felújítási munkálatainak kivitelezésére. Ezen szerződés keretén belül elkészült a műszaki terv és befejeződött a koncertteremben található orgona felújítása, azonban, tekintettel a súlyos késésre a többi munkálat kivitelezésében, a szerződés felbontásra került.

A munkálatok befejezése érdekében Maros megye kötött egy új kivitelezési szerződést a Lukács Alpin's kft-vel, 2022. április 29.-én pedig kiadták az utasítást a munkálatok elkezdésére.

A folyamatban levő **főbb munkálatok** a következők:

- Külső munkálatok:
 - a külső burkolatok javítása;
 - a dekoratív fémelemek helyreállítása;
 - a külső köbelemek javítása;
 - fém feliratok a homlokzaton.

Szász Zoltán-Tibor
KÖZÜGYVEZETŐ
AZ ELNÖK HELYETT

A hasznélvező kapcsolati adatai: Győzelem tér 1 sz., Marosvásárhely, Maros megye
Tel.: 0265 263211, Fax: 0265 268718, E-mail: cjmures@cjmures.ro

www.regio-adrcentru.ro

www.inforegio.ro | facebook.com/inforegio.ro

Investim în viitorul tău! Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin Programul Operațional Regional 2014-2020
Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Orvos-Tóth Noémi
Szabad akarat

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

HÍRADÓ
MINDEN HÉTKÖZSNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV ERDÉLYI MAGYAR TELEVÍZÍÓ
YouTube: ETVHIRADO

A RÁDIÓ GAGA SZERVEZÉSÉBEN RÁDIÓ GAGA PREZNTÁ

MUSICAL & POP KONCERT

BUDAPESTI MŰVÉSEK A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBANI

SEARĂ MUZICALĂ CU ARTISTI DE RENUME DIN BUDAPEȘTA

KOÓS RÉKA MAHÓ ANDREA
EGYHÁZI GÉZA CSENGERI ATTILA
ZENEKARVEZETŐ - ERŐS CSABA

2022. SZEPTEMBER 11., VASÁRNAP

SPECTACOLELE VOR AVEA LOC ÎN DATA DE 11 SEPTEMBRIE 2022 DE LA ORELE 17 ȘI 19:30 LA PALATUL CULTURII DIN TÂRBU MUREȘ

17.00 / 19.30 25 RON

MEDIA PARTNER: BELÉPŐKET KIZÁRÓLAG A MAROSVÁSÁRHELYI KULTÚRPALOTÁBANI VÁSÁROLHATNAK. BILETELE SE GÁSESC EXCLUSIV LA CASIERIA PALATULUI CULTURII DIN TÂRBU MUREȘ.

96 FM
106,8 FM
1323 AM

Marosvásárhelyi
Rádió
România

www.marosvasarhelyiradio.ro

therezia[®]

Mezőpaniti tejtermékek...

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió **gaga**

Szlagerek és új zenék